MINISTR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Praha dne 9. března 2026
Č. j.: MZP/2026/290/559
Sp. zn.: P/4441

Vypraveno dne: 10. 3. 2026

ZÁVAZNÉ STANOVISKO K ŽÁDOSTI ODVOLACÍHO SPRÁVNÍHO ORGÁNU O POTVRZENÍ ČI ZMĚNU ZÁVAZNÉHO STANOVISKA

Ministr životního prostředí jako věcně příslušný nadřízený správní orgán podle ustanovení § 178 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 149 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), k potvrzení či změně níže uvedených stanovisek Ministerstva životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence (dále jen „ministerstvo"), ve věci záměru *„Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka"*, *a to:*

1) závazného stanovisko ministerstva (EIA) ze dne 21. 12. 2010, č.j. 106072/ENV/10, k posouzení vlivů provedení záměru *„Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka"*, na životní prostředí, vydaného podle ustanovení § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.");

2) prodloužení platnosti stanoviska (ze dne 21. 12. 2010, vydaného pod č.j. 106072/ ENV/10) k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí ze dne 28. 4. 2017 vydaného pod č.j. 22153/ENV/17;

3) prodloužení platnosti stanoviska (ze dne 21. 12. 2010, vydaného pod č.j. 106072/ ENV/10) k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí ze dne 4. 2. 2025, vydaného pod č.j. MZP/2024/710/4920;

4) závazného stanoviska ze dne 20. 5. 2019, č.j. MZP/2018/710/3226, k ověření souladu stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru *„Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka"* na životního prostředí, vydaného podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb. dne 21.12.2010 pod č.j. 106072/ENV/10, s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. 12. 2011, o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (směrnice EIA) podle článku II bodu 1. přechodných ustanovení zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb. a další související zákony;

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

5) závazného stanoviska ze dne 4. 10. 2024, č.j, MZP/2024/710/2726, k ověření změn záměru *„I/73 Bořitov – Svitávka"*, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, podle ustanovení § 9a odst. 7 zákona č. 100/2001 Sb., ve vztahu ke stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydanému podle ustanovení 10 odst. 1 zákona č.100/2001 Sb. dne 21. 12. 2010 pod č.j. 106072/ENV/10;

na základě žádosti Ministerstva dopravy, odboru infrastruktury, ze dne 20. 10. 2025, č.j. MD-57750/2025-910/6, MD/57750/2025/910, o potvrzení nebo změnu závazných stanovisek,

p o t v r z u j e

1) závazné stanovisko (EIA) ministerstva ze dne 21. 12. 2010, č.j. 106072/ENV/10, podle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu;

2) prodloužení platnosti stanoviska (ze dne 21. 12. 2010, vydaného pod č.j. 106072/ ENV/10) k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí ze dne 28. 4. 2017 vydaného pod č.j. 22153/ENV/17 podle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu;

3) prodloužení platnosti stanoviska (ze dne 21. 12. 2010, vydaného pod č.j. 106072/ ENV/10) k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí ze dne 4. 2. 2025, vydaného pod č.j. MZP/2024/710/4920 podle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu;

4) závazné stanovisko ze dne 20. 5. 2019, č.j. MZP/2018/710/3226, podle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu;

5) závazné stanovisko ze dne 4. 10. 2024, č.j. MZP/2024/710/2726, podle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu.

O d ů v o d n ě n í :

Záměr *„I/73 Bořitov – Svitávka"* byl podroben procesu posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „proces EIA") podle zákona č. 100/2001 Sb.

Ministerstvo vydalo dne 21. 12. 2010 pod č.j.106072/ENV/10 závazné stanovisko (EIA) k posouzení vlivů provedení záměru *„Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka"* na životní prostředí podle ustanovení § 10 zákona č. 100/2001 Sb.

Ministerstvo prodloužilo stanoviskem ze dne 28. 4. 2017 pod č.j. 22153/ENV/17 platnost stanoviska EIA ze dne 21. 12. 2010, č.j. 106072/ENV/10.

Ministerstvo prodloužilo stanoviskem ze dne 4. 2. 2025 pod č.j. MZP/2024/710/4920 platnost stanoviska EIA ze dne 21. 12. 2010, č.j. 106072/ENV/10.

Ministerstvo vydalo dne 20. 5. 2019 pod č.j. MZP/2018/710/3226 závazné stanovisko k ověření souladu stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru *„Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka"* na životního prostředí.

Ministerstvo vydalo dne 4. 10. 2024 pod č.j. MZP/2024/710/2726 stanovisko k ověření změn záměru *„I/73 Bořitov – Svitávka"*, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí.

Ministerstvo obdrželo dne 20. 10. 2025 žádost Ministerstva dopravy (dále jen „MD") podle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu o potvrzení nebo změnu výše uvedených závazných stanovisek vydaných MŽP ve vztahu k záměru *„I/73 Bořitov – Svitávka"*.

Z obsahu předmětné žádosti MD vyplývá, že územním rozhodnutím Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru krajského stavebního úřadu, ze dne 2. 6. 2025, č.j. JMK 82783/2025, sp. zn. S JMK 43091/2024 OKSÚ, bylo rozhodnuto o žádosti stavebníka Ředitelství silnic a dálnic s.p., IČO 65993390, se sídlem Čerčanská 2023/12, 140 00 Praha 4, zast. na základě plné moci společností PK OSSENDORF s.r.o., IČO 25564901, se sídlem Tomešova 503/1, 602 00 Brno, o povolení stavby *„I/73 Bořitov – Svitávka"* na tam dále blíže specifikovaných pozemcích v katastrálních územích Bořitov, Drnovice, Lysice, Sebranice u Boskovic, Skalice nad Svitavou, Svitávka a Voděrady u Kunštátu.

Řešený úsek silnice I/73 (dříve označované jako „R43") je jedním z úseků plánované novostavby kapacitní komunikace mezi dálnicí D1 u Brna a dálnicí D35 u Moravské Třebové, která má převzít značnou část dopravní intenzity ze stávající komunikace I/43. Řešený úsek stavby začíná za zárodkem budoucí MÚK Lysice v km 33,70 a končí v km 41,00 v prostoru MÚK Svitávka. Projekt dále zahrnuje novou MÚK Skalice nad Svitavou a MÚK Svitávka, rekonstrukci silnice II/376 mezi Bořitovem a budoucí MÚK Lysice (napojení na silnici I/43, včetně úpravy úrovňových křižovatek) a vyvolané přeložky dalších dotčených úseků stávajících silnic nižších tříd, místních a účelových komunikací.

Proti výše uvedenému rozhodnutí stavebního úřadu podali v zákonné lhůtě odvolání tito níže uvedení odvolatelé:

1) **Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu**, IČO 67010041, se sídlem Körnerova 219/2, 602 00 Brno (dále jen **„**Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu") - odvolání ze dne 7. 7. 2025 s upřesněním ze dne 27. 8. 2025 a ze dne 28. 8. 2025 [body 1 – 4, 12, 13; upřesnění č. 1 bod 2, upřesnění č. 2 bod 2.

2) **Spolek Zdravého bydlení Chrudichromy**, IČO 08862885, se sídlem Chrudichromy 79, 680 01 Chrudichromy (dále jen „Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy") - odvolání ze dne 2. 7. 2025 [body 34, 36, 37 - 42, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 108, 113, 117, 118, 121, 123, 144, 146, 150, 208, 213, 217, 220, 222 - 228, 236, 237, 242, 243, 247 (část), 248 – 267, 268 – 482].

3) **Dana Vonková**, bytem Dolní louky 249/13, 635 00 Brno – odvolání ze dne 7. 7. 2025.

4) **MUDr. Eva Škrabalová**, bytem Samota-Hrázka č.p. 161, 679 71 Lysice – odvolání ze dne 1. 7. 2025.

5) **Bc. Helena Škrabalová**, bytem Nýrov 70, 679 72 Kunštát na Moravě – odvolání ze dne 1. 7. 2025.

6) **Bc. Pavla Katerincová**, bytem Slunečná 1507, 672 01 Moravský Krumlov – odvolání ze dne 1. 7. 2025.

7) **Lenka Němcová**, bytem Otakara Kubína 2159/6, 680 01 Boskovice – odvolání ze dne 1. 7. 2025.

8) **Věra Prosová**, bytem Mladkov 50, 679 01 Skalice nad Svitavou – odvolání ze dne 27. 6. 2025.

Pozn.: Závazná stanoviska EIA jsou dle MD napadána i v dalších odvoláních, nicméně tato další odvolání vycházejí ze stejného vzoru, a proto zde nejsou uvedena (není uveden přesný výčet všech odvolatelů). Těžiště námitek doručených odvolání se nachází především v odvolání dvou výše zvýrazněných odvolatelů **(Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu a Spolek zdravé bydlení Chrudichromy)**.

Doručená odvolání obsahují námitky proti výše uvedeným závazným stanoviskům, která byla vydána ministerstvem. Odvolání rovněž obsahují požadavky na prověření všech podkladů a provedených úkonů, na základě kterých byla napadená závazná stanoviska vydána.

Jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazných stanovisek, vyžádá odvolací správní orgán v souladu s ustanovením § 149 odst. 4 správního řádu, potažmo s ustanovením § 149 odst. 7 téhož zákona, potvrzení nebo změnu závazných stanovisek od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazných stanovisek.

Nadřízeným správním orgánem podle ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 2 téhož zákona a zároveň příslušným správním orgánem k přezkoumání předmětných stanovisek ministerstva podle ustanovení § 149 odst. 4 správního řádu, potažmo podle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu, je ministr životního prostředí.

Žádost MD, podaná podle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu o přezkoumání předmětných stanovisek ministerstva, byla spolu s příslušným spisovým materiálem předložena k posouzení rozkladové komisi ministra životního prostředí ustavené podle ustanovení § 152 odst. 3 správního řádu. S přihlédnutím k jejímu návrhu jsem dospěl k závěru, že předmětná stanoviska přísluší potvrdit podle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu, jelikož byla vydána ministerstvem jako věcně příslušným správním orgánem v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb.

Dospěl jsem k závěru, že námitky, které se týkají problematiky posuzování vlivů na životní prostředí a které jsou obsaženy v obdržených odvoláních odvolatelů, nejsou důvodné.

<u>K předmětným námitkám odvolatelů konstatuji následující:</u>

Protože jsou odvolání rozsáhlá (odvolání Spolku Zdravé bydlení Chrudichromy obsahuje 482 nesystematicky řazených bodů s námitkami), identifikovalo ministerstvo pro potřeby tohoto podkladu následující okruhy odvolacích námitek, které se týkají posuzování vlivů na životní prostředí a které směřují proti obsahu výše uvedených stanovisek EIA, resp. prodloužení stanoviska EIA (věcně shodné námitky byly sloučeny a zároveň byly rozčleněny podle toho, proti jakému z výše citovaných stanovisek EIA směřují). Ke každému okruhu uvádím příslušné vypořádání obsažených námitek.

K podáním ze strany fyzických osob souhrnně sděluji, že námitky v nich uvedené jsou věcně totožné s námitkami, které jsou uvedeny v odvolání Spolku Zdravé bydlení Chrudichromy (pocházejí ze stejného zdroje), liší se pouze číslováním, jiným řazením a obsahují méně bodů (247). Při vypořádání odvolání fyzických osob proto pouze odkazuji na vypořádání níže uvedené.

1) Námitky ve vztahu ke stanovisku EIA

a) Dle námitky Spolku Zdravé bydlení Chrudichromy uvedené pod bodem 81 byl celý proces EIA zakončený předmětným stanoviskem EIA zmatečný. Ministerstvo podle jeho názoru nesprávně pominulo, že dopisem ze dne 18. 9. 2009, čj. 73422/ENV/09, požadovalo doplnění dokumentace EIA. Spolek dále požaduje přezkum a zrušení stanoviska EIA z důvodů, které jsou uvedeny v rámci jeho odvolání pod body 247 (závěr bodu na str. 154) a 248 – 267. Zde uvedené námitky se týkají zejména procesních kroků ministerstva při zajištění procesu EIA, údajného nesouladu předložené dokumentace EIA se závěry zjišťovacího řízení a skutečnosti, že ačkoliv byla oznamovateli veřejně zaslána žádost o doplnění dokumentace EIA, přistoupilo ministerstvo bez odůvodnění k pokračování procesu EIA.

Ke shora uvedenému uvádím:

Proces EIA záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka" probíhal v letech 2006 až 2010 a byl mimořádně komplikovaný. V rámci oznámení záměru byla předložena pouze jedna varianta záměru. V závěru zjišťovacího řízení požadovalo ministerstvo, aby v rámci dokumentace EIA byly předloženy ještě další varianty záměru, které vzešly z požadavků obsažených ve vyjádřeních k oznámení záměru v rámci zjišťovacího řízení. V dokumentaci EIA byly následně předloženy 3 aktivní varianty řešení, přičemž varianta 3 vycházela z požadavků občanského sdružení Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu, avšak byla směrově a technicky optimalizovaná. Trasy 3 variant byly vedeny ve zcela rozdílných částech zájmového území a jako takové měly i rozdílné vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a na veřejné zdraví.

Oponentní posudek EIA byl na ministerstvo předložen dne 14. 1. 2009 (s více než půlročním zpožděním), nicméně neobsahoval důležitou součást - autorizované oponentní hodnocení vlivů záměru na lokality soustavy NATURA 2000 (naturové hodnocení). Dne 25. 2. 2009 požádalo ministerstvo zpracovatelku posudku o doplnění posudku o hodnotící komentář k variantě, kterou ve svém vyjádření k oznámení záměru požadovalo sdružení Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu (kterou oznamovatel v rámci dokumentace EIA upravil a předložil jako variantu 3). Zpracovatelka posudku tento požadavek odmítla s odkazem na ustanovení § 9 odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb. (varianta dle požadavků Dětí Země – Klubu za udržitelnou dopravu nebyla v dokumentaci EIA předložena a zpracovatel posudku nesmí dokumentaci přepracovávat ani ji doplňovat).

Následně, na základě mnoha jednáních na všech úrovních ministerstva a zejména na základě požadavku tehdejší sekce ochrany klimatu a ovzduší ministerstva, požádalo ministerstvo dopisem ze dne 18. 9. 2009 o doplnění dokumentace o další variantu, která vycházela z tehdejších požadavků Dětí Země – Klubu za udržitelnou dopravu. Požadavek na doplnění dokumentace však oznamovatel (ŘSD) dopisem ze dne 10. 11. 2009 striktně odmítl, postup ministerstva vyžadující předložení další varianty označil za protiprávní (varianta dle ŘSD nesplňovala kritéria účelnosti a technické proveditelnosti) a dožadoval se pokračování procesu. Oznamovatel uvedl, že veškeré zákonné povinnosti byly již z jeho strany v rámci dokumentace EIA splněny a uvedený požadavek na předložení nové varianty byl dle jeho názoru nad rámec zákona č. 100/2001 Sb. Ministerstvo na základě reakce oznamovatele rozhodlo o pokračování procesu a přistoupilo k rozeslání posudku (rozeslání posudku dne 21. 12. 2009).

Vzhledem k chybějícímu naturovému hodnocení požádalo ministerstvo písemně dne 30. 12. 2009 zpracovatelku posudku o dodání hodnocení vlivů záměru na lokality soustavy NATURA 2000, které mělo být ze zákona součástí posudku EIA. Samostatně zpracované hodnocení vlivů záměru na lokality soustavy NATURA 2000 obdrželo ministerstvo dne 19. 5. 2010, následně bylo rozesláno dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a k vyjádření. Dne 15. 7. 2010 se konalo veřejné projednání

záměru. Dne 14. 10. 2010 obdrželo ministerstvo od zpracovatelky posudku vypořádání doručených vyjádření k posudku a upravený návrh stanoviska EIA.

Časový průběh procesu EIA je podrobně popsán rovněž na str. 3 a 4 stanoviska EIA.

Ke zmiňovanému nesouladu dokumentace EIA se závěry zjišťovacího řízení uvádím, že závěr zjišťovacího řízení ze dne 26. 4. 2006 požadoval mj. prověření a zohlednění návrhů variantních řešení trasy dle požadavků uvedených v obdržených vyjádřeních k oznámení záměru. Zpracovatel dokumentace na tyto požadavky reagoval předložením dalších dvou aktivních variant označených jako Varianta 2 a Varianta 3. Dokumentace EIA však neobsahovala variantu, která by zcela odpovídala návrhu varianty předložené ve vyjádření občanského sdružení Děti Země – Klubu za udržitelnou dopravu. Variantě navržené občanským sdružením Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu se sice principielně blížila Varianta 3 z dokumentace EIA, avšak např. v prostoru obcí Lipůvka a Lažany reagovala pouze na východní subvariantu jejich návrhu. V této souvislosti lze odkázat na str. 13 dokumentace EIA, kde je uveden komentář k výběru variant včetně komentáře k návrhu občanského sdružení Dětí Země – Klubu za udržitelnou dopravu.

Z výše uvedeného lze dovozovat, že ministerstvo požadovalo doplnění dokumentace o další variantu v zájmu objektivního posouzení záměru a důsledného dodržení požadavků zjišťovacího řízení. Poté však, co ŘSD striktně a jednoznačně odmítlo požadovanou variantu do dokumentace doplnit a důrazně trvalo na posouzení předkládaného záměru a dokončení procesu EIA, bylo ministerstvo povinno v procesu EIA pokračovat. Lze uzavřít, že poté, co ŘSD doložilo, že pro požadovanou variantu (subvariantu) nebyly splněny předpoklady technické proveditelnosti, se dostatečně vypořádalo s požadavky závěru zjišťovacího řízení a dokumentace EIA tak byla zpracována v souladu se zákonem. Veškerá prodlení (zejména mezi předložením dokumentace a předložením posudku) i ne zcela standardní postupy byly způsobeny komplikovaností záměru a snahou ministerstva o důkladné zvážení všech vyjádření doručených v rámci procesu EIA a o komplexní posouzení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví dle tehdy platného zákona č. 100/2001 Sb.

Z interních písemných podkladů ministerstva, které byly v té době ve vztahu k tomuto procesu zpracovávány, které má odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence ministerstva aktuálně k dispozici, vyplývá, že k rozeslání neúplného posudku (bez naturového hodnocení) přistoupilo ministerstvo s ohledem na žádost oznamovatele a z důvodu snahy o urychlení procesu. V těchto podkladech je rovněž uvedeno, že ministerstvo si uvědomovalo, že po obdržení naturového hodnocení bude muset být přistoupeno k jeho dodatečnému rozeslání a zveřejnění, a dokud se tak nestane, nebude moci být postoupeno dále v procesu posuzování vlivů na životní prostředí. Záměrem bylo získat vyjádření ke stěžejní části posudku během doby před předložením naturového hodnocení s tím předpokladem, že po rozeslání naturového hodnocení již doručená vyjádření nebudou tak zásadního charakteru a bude moci být neprodleně přistoupeno k dalším krokům v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí. K dodatečně rozeslanému naturovému hodnocení se mohly dotčené subjekty vyjádřit, stejně jako k posudku EIA. Rozesláním naturového hodnocení tak došlo ke zveřejnění kompletního posudku a jednotlivé kroky dle tehdy platného zákona č. 100/2001 Sb. tak byly naplněny.

b) Pod body 268 – 482 Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy jednotlivě uvádí další údajná procesní pochybení, která se týkají procesu EIA vedeného k záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim - Svitávka". Námitky se vztahují zejména k posudku EIA a k dokumentaci EIA, dále poukazují na nesoulad posuzovaného záměru s územně plánovací dokumentací, se ZÚR Jihomoravského kraje a stanoviskem SEA (viz také bod 108 a 113).

K tomu uvádím:

Soulad záměru s územně plánovací dokumentací není předmětem procesu EIA a není podmínkou pro provedení procesu EIA. Soulad nebo nesoulad záměru s územně plánovací dokumentací, nebo skutečnost, zda rámec pro budoucí povolení záměru obsahuje nějaká koncepce, která již byla nebo nebyla posouzena v procesu SEA, jsou tedy pro možnost provedení procesu EIA (včetně aktu prodlužování platnosti stanoviska EIA) irelevantní faktory, neboť nemají žádný vliv na velikost vlivů záměru, ani na možnost tyto vlivy v procesu EIA zjistit a posoudit. Případný nesoulad záměru s územně plánovací dokumentací proto nijak nebrání tomu, aby k záměru mohl být proveden proces EIA, příp. byla prodloužena platnost stanoviska EIA. Vztah záměru k územně plánovací dokumentaci byl doložen v příloze č. 1 dokumentace EIA, která obsahovala vyjádření příslušných stavebních úřadů. Tím byla naplněna zákonná povinnost, kterou ukládala příloha č. 4 zákona č. 100/2001 Sb. („Náležitosti dokumentace") v tehdy platném znění.

K námitce, že ve stanovisku EIA není uvedena kapacita záměru ve formě maximálního počtu vozidel za den (jeho maximální využití) uvádím, že kapacita (rozsah) záměru je ve stanovisku popsána standardně jako u všech ostatní dopravních staveb – je uveden typ komunikace (včetně kategorie, šířky, návrhové rychlosti a délky), je specifikován začátek a konec posuzovaného úseku a jsou popsány jednotlivé varianty záměru. Údaje o dopravních intenzitách jsou uvedeny v samostatné příloze č. 3 dokumentace EIA. Identifikační popis záměru uvedený v rámci stanoviska EIA považujeme za srozumitelný a pro následné využití závazného stanoviska EIA za dostatečný. Požadavek na maximální kapacitu (plnou naplněnost) ve vztahu k dálničním stavbám je zcela nerealistický a nikde se s ním nepracuje.

Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy ve vztahu k dokumentaci EIA dále namítá, že dle posudku (s odkazem na text na str. 3 posudku) nebyly dílčí odborné studie součástí samostatných příloh dokumentace EIA a byly zpracovatelkou posudku od oznamovatele dodatečně vyžádány.

K tomuto uvádím, že veškeré přílohy, na které odkazuje dokumentace EIA v kapitole „H. Přílohy", byly součástí dokumentace EIA a byly zveřejněny v IS EIA. Z důvodu velkého rozsahu dokumentace EIA a nutnosti potřeby dalších dílčích odborných posudků pro zhodnocení správnosti a úplnosti vstupních a výstupních dat si zpracovatelka posudku vyžádala od oznamovatele a zpracovatele dokumentace EIA poskytnutí vstupních údajů a podkladů, jež byly použity pro zpracování dokumentace (jejich seznam je uveden dále v příslušné kapitole posudku). Tento postup zpracovatele posudku je v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. v tehdy platném znění.

Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy dále upozorňuje na skutečnost, že *na zpracování posudku se podílelo dalších 8 osob, které jsou uvedeny na str. 2 posudku a upozorňuje v této souvislosti na znění zákona č. 100/2001 Sb., dle kterého ten, kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace, se nemůže ani dílčím způsobem zúčastnit na zpracování posudku.*

Námitka není nijak odůvodněna, jedná se pouze o obecné konstatování a není namířena proti konkrétní osobě. MŽP tuto zákonnou povinnost, dle které ten, kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace, se nemůže ani dílčím způsobem zúčastnit na zpracování posudku, standardně v rámci procesů EIA ověřuje. Pokud by to tak bylo, ministerstvo by posudek vrátilo k přepracování, což se nestalo.

c) V rámci bodu 117, 118, 144 a 150 Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy uvádí, že v procesu EIA zakončeném stanoviskem EIA nebyla posouzena problematika odkanalizování I/43. V této souvislosti též spolek požaduje přepracování „Hydrogeologické posouzení", které bylo součástí dokumentace EIA, a celého přístupu k nakládání s dešťovými vodami.

K tomu uvádím:

Odvádění odpadních vod bylo v rámci dokumentace EIA z roku 2007 stručně komentováno. Zároveň bylo uvedeno, že podrobnější řešení bude předmětem navazující přípravy, na základě výběru konečné varianty a technické specifikace záměru. Upřesnění vodohospodářského řešení v rámci DÚR bylo následně posouzeno v rámci verifikačního stanoviska EIA s kladným výsledkem, tedy že provedené změny nemohou mít významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví.

d) V rámci bodu 146 Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy požaduje přezkum a zrušení stanoviska EIA z hlediska nakládání se zeminou a z hlediska transportu zeminy. Uvádí, že podle DÚR má dojít k přesunu celkem 776 tis m^3 zeminy a že tento transport zemin není vyhodnocen z hlediska negativních vlivů jejich přepravy dopravními prostředky a přesunu na jednotlivých lokalitách.

K tomu uvádím:

Dle dokumentace EIA z roku 2007 bude materiálová bilance a možnosti využití zemin řešena v dalším stupni projektové dokumentace. Vzhledem k tomu, že v době zpracování dokumentace EIA nebyla známa vybraná varianta a tím méně pak organizace stavby, nebylo možné vlivy stavební dopravy související s přesuny zemin posoudit detailně. Toto je známo až v dalších fázích projektování stavby, kdy je již znám podrobný postup prací, dopravní nároky a dopravní trasy.

e) V rámci bodu 220 Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy uvádí, že ve stanovisku EIA téměř zcela absentují (kromě netopýrů a prstnatce pleťového) jakékoli zmínky o dalších zjištěných zvláště chráněných druzích.

K tomu uvádím:

Přehled zaznamenaných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů je standardně uveden v dokumentaci EIA a dále v jejích samostatných přílohách č. 4 a 5. Výčet druhů je tak součástí odborných podkladů, nikoli samotného textu stanoviska EIA (nejedná se o zákonnou náležitost stanoviska EIA).

f) V rámci bodu 220 Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy dále nesouhlasí s podmínkou č. 98 stanoviska EIA: „Skrývku půdy provádět v období vegetačního klidu." Domnívá se, že respektování této podmínky usmrtí veškeré živočichy, včetně zákonem chráněných zvláště chráněných druhů, které ve svrchní vrstvě půdy přezimují.

K tomu uvádím:

Podmínka č. 98 vychází z procesu EIA, a ačkoliv je obecná (bez bližší specifikace), je zřejmé, že jejím cílem bylo vyhnout se období od března do září, kdy je aktivita chráněných druhů nejvyšší (hnízdění, rozmnožování). Dále dle podmínky č. 15 stanoviska EIA bude v dalším stupni projektové dokumentace pro vybranou variantu proveden podrobnější doplňující biologický průzkum a biologické hodnocení a na jeho základě budou stanoveny konkrétní podmínky pro minimalizaci vlivů na nalezené zvláště chráněné druhy.

g) Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu v rámci bodu 13 žádají o ověření platnosti všech závazných stanovisek ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb.

K tomu uvádím:

Stanovisko EIA bylo vydáno dne 21. 12. 2010 s platností na 5 let s tím, že platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném v době vydání stanoviska EIA. Platnost stanoviska EIA byla na základě žádosti předložené dne 21. 12. 2015 prodloužena o 5 let, tedy do 21. 12. 2020 (prodloužení platnosti stanoviska čj. 22153/ENV/17 ze dne 28. 4. 2017). Podruhé byla platnost stanoviska EIA prodloužena na základě žádosti oznamovatele ze dne 7. 12. 2020 o dalších pět let (prodloužení platnosti stanoviska čj. MZP/2024/710/4920 ze dne 4. 2. 2025), tj. do 21. 12. 2025. V době vydání územního rozhodnutí ke stavbě „I/73 Bořitov – Svitávka" tak bylo stanovisko EIA platné. Pro úplnost doplňuji, že dne 19. 12. 2025 byla na ministerstvo doručena žádost o další prodloužení platnosti stanoviska EIA, a to pouze v úseku Bořitov - Svitávka. Podle ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. platí, že platnost stanoviska EIA neuplyne, dokud není žádost o prodloužení jeho platnosti vyřízena. K dnešnímu dni je tak stanovisko EIA v úseku Bořitov - Svitávka stále platné. Platnost závazného stanoviska EIA se pak váže na platnost stanoviska EIA, ke kterému je vydáváno. Platnost verifikačního stanoviska není časově omezena. Verifikační stanovisko je vydáváno pro každé konkrétní navazující řízení zvlášť a v něm je také zkonzumováno.

h) Dle námitek Spolku Zdravé bydlení Chrudichromy uvedených pod body 34, 36, 217, 236 a 237 nelze v rámci předmětného navazujícího řízení odkazovat na stanovisko EIA pro záměr „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim - Svitávka", neboť tento záměr je dle názoru Spolku Zdravé bydlení Chrudichromy významně odlišný od záměru stavby „I/73 Bořitov – Svitávka", který byl předložen v DÚR. Spolek zejména upozorňuje na novou MÚK Lysice, změny v napojení mezi stávající I/43 a navrhovanou I/73 u Lysic a na jiné řešení v oblasti Svitávka/Skalice nad Svitavou/Sebranice. Zároveň se domnívá, že aby nějaké řízení bylo možno označit jako „navazující" ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., musí být jednoznačně dáno, že předmět tohoto řízení (záměr) musí být identický se záměrem, který byl posuzován v EIA. Vzhledem k tomu, že se dle jeho názoru o tuto situaci nejedná, nepovažuje předmětné územní řízení v současné době za řízení navazující.

K tomu uvádím:

Odlišnost záměrů dokládá Spolek v námitce č. 36, kde předkládá k porovnání dva zákresy řešeného území: části silnice „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim - Svitávka" (převzato z dokumentace EIA) a předmětné silnice „I/73 Bořitov – Svitávka" (převzato z DÚR).

K námitce uvádím, že veškeré změny záměru jsou standardně ověřovány v rámci navazujících řízení vedených k záměru postupem podle § 9a odst. 6 a 7 zákona (tzv. institut „coherence stamp"). Konkrétní změny předmětného záměru, ke kterým došlo od doby zpracování dokumentace EIA, tak byly popsány a posouzeny v rámci verifikačního stanoviska EIA v souladu s ustanovením § 9a odst. 6 a 7 zákona č. 100/2001 Sb. Změny patrné z předložených zákresů, tj. především změna lokalizace mimoúrovňových křižovatek, propojení stávající silnice I/43 na novou kapacitní komunikaci I/73 u Lysic a změny záměru v lokalitách MÚK Skalice a MÚK Svitávka byly mezi posuzované změny záměru zahrnuty a byly v rámci verifikačního stanoviska EIA posouzeny a celkově vyhodnoceny z hlediska vlivů na životní prostředí jako nevýznamné (pozn.: MÚK Lysice nebyla předmětem aktuálního navazujícího řízení a bude řešena v rámci úseku MÚK Kuřim – MÚK Lysice). Změny, resp. upřesnění technického řešení mezi jednotlivými fázemi přípravy projektu (v tomto případě EIA a územní řízení) jsou přirozené a souvisí s preventivní úlohou procesu EIA, který je prováděn před zahájením navazujících řízení a před vznikem detailní projektové dokumentace. Změny by však neměly být významné, resp.

s významným negativním vlivem na životní prostředí a veřejné zdraví, což bylo v tomto případě prokázáno (v rámci výše zmíněného verifikačního stanoviska).

i) V rámci bodu 208 a 213 Spolek Zdravé bydlení Chrudichrom uvádí, že stavby komunikací silnic II. a III. třídy, které jsou součástí územního řízení (konkrétně se jedná o silnice II/150, II/376, III/3764, III/3765, III/3767, III/37420, III/37429, III/37722), nebyly posouzeny v procesu EIA a tuto skutečnost považuje za nepřípustné „salámování".

K tomu uvádím:

Změny v dopravním řešení přeložek silnic II. a III. třídy oproti dokumentaci EIA byly identifikovány a posouzeny v rámci verifikačního stanoviska EIA. Konkrétní změny týkající se všech výše uvedených komunikací II. a III. třídy jsou popsány na str. 14 – 15 verifikačního stanoviska EIA. Dospěl jsem k závěru, že uvedené změny přeložek silnic nižších tříd představují upřesnění technického řešení záměru v dalších stupních projektové přípravy záměru, a nepředstavují změny, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Úpravy předmětných komunikací zároveň samostatně nenaplní dikci žádného bodu přílohy č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb.

Závěr:

Jednotlivé kroky a celkový průběh posouzení záměru dle zákona č. 100/2001 Sb. nezakládá nezákonnost procesu vedoucího k vydání stanoviska EIA, které bylo v souladu s tehdy platnou právní úpravou vydáno jako nezávazné, avšak podle článku II bodu 1. přechodných ustanovení zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., bylo k tomuto stanovisku vydáno závazné stanovisko k ověření souladu ze dne 20. 5. 2019 (č.j. MZP/2018/710/3226), kterým tak byly stanoveny závazné podmínky pro navazující řízení.

Soulad se všemi legislativními požadavky byl dodržen i v případě všech navazujících kroků a postupů, které jsou ve vztahu k tomuto stanovisku následně požadovány dle zákona č. 100/2001 Sb., zejména co se týká jeho platnosti a využitelnosti pro aktuálně řešenou stavbu silnice I/73 Bořitov – Svitávka (viz dále).

Na základě všeho výše uvedeného se s námitkami odvolatelů podanými proti stanovisku EIA neztotožňuji.

2) Námitky ve vztahu k závaznému stanovisku EIA

a) Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu v rámci svého odvolání (body 1 – 4) a jeho upřesnění č. 2 (bod 2.2) požadují změnu závazného stanoviska EIA formou navržení nových podmínek. Odvolatelé žádají, aby v rámci přezkumu stanovisek EIA byly mezi požadavky zahrnuty i předložené návrhy nových požadavků (podmínek), které jsou dle odvolatelů reálné a uskutečnitelné a které zajistí důslednější ochranu složek životního prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb. Odvolatelé tak požadují buď přímo mezi podmínky územního rozhodnutí nebo mezi podmínky závazného stanoviska EIA uložit nové podmínky. V této souvislosti konkrétně žádají:

- *o stanovení nové změnové podmínky ve prospěch rychlejšího uložení výsadby nových dřevin do zprovoznění záměru, nikoliv až do získání kolaudačního souhlasu, ve znění: „Výsadba nových dřevin bude na vybraných místech jako kompenzační a zmírňující*

opatření provedena do zprovoznění záměru, tj. současně s předčasným užíváním záměru či se spuštěním zkušebního provozu, čím budou škodlivé vlivy a zásahy záměru rychleji a účinněji kompenzovány.",

- *o stanovení nové změnové podmínky ve prospěch přírodního charakteru vodních toků ve znění: „Opevnění kynety dna, opevnění břehů a celkové úpravy podélného profilu koryta vodních toků se bude provádět tak, aby odpovídaly základním revitalizačním cílům, tj. upravené koryto přizpůsobit přírodě blízkému stavu. Obecně se jedná o preferenci hrubých kamenných záhozů při opevnění dna místo kamenné rovnaniny s cílem vytvoření vysoké úkrytové kapacity pro ochranu ryb před piscifágními predátory, vkládání dřevěných výhonů a dnových prahů apod.",*
- *o stanovení nové změnové podmínky ve prospěch většího počtu a vyššího rozsahu tůní (o 40 – 60 %) jako kompenzačního opatření; odvolatelé uvádí, že navržený plošný rozsah tůní je v rozporu s podmínkami č. 18, 56 a 57 závazného stanoviska EIA,*
- *o stanovení nové změnové podmínky ve prospěch většího počtu různých typů kompenzačních opatření o 35 – 50 %; odvolatelé uvádí, že navržený plošný rozsah tůní je v rozporu s podmínkami č. 18, 56 a 57 stanoviska EIA,*
- *další návrhy na změny podmínek i na stanovení nových podmínek jsou uvedeny v rámci upřesnění č. 2 odvolání Dětí Země (v rámci bodu 2.2).*

K tomu uvádím:

Podmínky stanoviska EIA, resp. závazného stanoviska EIA, byly stanoveny na základě procesu posuzování vlivů na životní prostředí vedeného dle zákona č. 100/2001 Sb., tedy na základě odborných studií, oponentního posudku EIA a vyjádření získaných v průběhu procesu EIA.

Požadavky na stanovení dalších zmírňujících opatření formou dílčích úprav podmínek či formulováním zcela nových podmínek nemají oporu v zákoně, neboť žádné z ustanovení zákona č. 100/2001 Sb. neumožňuje do již vydaného stanoviska EIA, závazného stanoviska ani do verifikačního závazného stanoviska doplňovat nové podmínky či měnit jejich věcný obsah.

Odvolatelé požadují úpravy podmínek vedoucí k další minimalizaci vlivů záměru na životní prostředí, nicméně předložené návrhy na doplnění podmínek nejsou podloženy žádnými relevantními odbornými podklady, které by dokládaly nezbytnost jejich stanovení (návrhy nemají oporu v provedeném procesu EIA, tedy nejsou řádně odůvodněny ve vztahu k provedenému hodnocení vlivů na životní prostředí). Odvolatelé neuvádějí žádné konkrétní zákonné vady současného znění podmínek, jedná se pouze o návrh na „vylepšené" znění podmínek.

Změny podmínek závazného stanoviska jsou možné pouze předepsanými zákonnými postupy a v omezených případech, tj. zejména v případě prokázání nezákonnosti nebo věcné nesprávnosti. Nezákonnost či věcnou nesprávnost však z obdrženého odvolání dovodit nelze. Navržené změny stávajících podmínek je nutné chápat jako doplnění či zpřesnění již stanovených podmínek stanoviska EIA. Takové požadavky na změnu je proto nutné odmítnout jako nedůvodné. Doplňuji, že předmětem přezkumu není úprava podmínek podle přání účastníků navazujících řízení, ale pouze případná náprava jejich nezákonnosti nebo nesprávnosti. Ani úprava podmínek ve stanovisku EIA na základě aktuálního technického řešení v projektové dokumentaci – postup předvídaný zákonem je zcela opačný, tedy úprava technického řešení záměru v projektové dokumentaci na základě podmínek stanoviska EIA, nikoliv naopak.

b) Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy v rámci bodu 78 napadá samotný princip ověřujících závazných stanovisek z důvodu údajného nesouladu zákona č. 100/2001 Sb. se závaznou evropskou legislativou. Odvolatelé zastávají názor, že vydání zákona č. 39/2015 Sb. a jeho přechodných opatření nevedlo k úplnému souladu národní legislativy v ČR se závaznou a po roce 2014 dále Evropským parlamentem novelizovanou Směrnicí EIA. Protože rozpory mezi zákonem č. 100/2001 Sb. a evropskou legislativou měly a mají podle odvolatelů významné dopady na procesy EIA vedené před rokem 2015, nelze v současnosti dle názoru Spolku Zdravé bydlení Chrudichromy postupy podle přechodných opatření zákona č. 39/2015 Sb. akceptovat.

K tomu uvádím:

Zákon č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 39/2015 Sb."), nabyl účinnosti dne 1. 4. 2015. Dle čl. II bodu 1 zákona č. 39/2015 Sb. je nutné ke každému stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí, které bylo vydáno přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 39/2015 Sb., vydat závazné stanovisko, před jehož vydáním příslušný úřad ověří, zda obsah stanoviska EIA je v souladu s požadavky právních přepisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU. Toto tzv. ověřující závazné stanovisko EIA vydalo ministerstvo k předmětnému záměru dne 20. 5. 2019 v souladu s postupy dle aktuálně platné legislativy.

Dále platí, že předmětem přezkumu závazného stanoviska podle § 149 odst. 7 správního řádu je jeho zákonnost, resp. věcná správnost, nikoliv soulad právní úpravy týkající se tohoto závazného stanoviska, resp. upravující jeho vydávání, s příslušnými prameny práva Evropské unie. Znění zákona č. 39/2015 Sb. bylo v době jeho vzniku úzce konzultováno s představiteli Evropské komise a v tomto ohledu zdůrazňuji, že poslední tzv. infringementové řízení vedené ze strany Evropské komise vůči ČR ve věci neúplné transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU, ve znění pozdějších předpisů, do právního řádu ČR, označené jako „INFR(2020)2061", bylo uzavřeno dne 7. 2. 2024[1] a od té doby nebylo žádné další zahájeno. O souladu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí s požadavky práva EU proto v tuto chvíli není důvod pochybovat.

c) Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy v rámci bodu 79 upozorňuje na text závazného stanoviska EIA, kde je v rámci kapitoly „Kapacita (rozsah) záměru" odkázáno pouze na délkový rozsah záměru v km. Dle názoru Spolku Zdravé bydlení Chrudichromy musí být pro tento typ záměru uvedená kapacita v počtu vozidel za den. Uvádí, že záměr tedy není řádně specifikován a na závazné stanovisko EIA nelze navazovat.

K tomu uvádím:

Kapacita (rozsah) záměru je v závazném stanovisku popsána standardně – je uveden typ komunikace (včetně kategorie, šířky, návrhové rychlosti a délky), je specifikován začátek a konec posuzovaného úseku a jsou popsány jednotlivé varianty záměru. Údaje o dopravních intenzitách jsou uvedeny v samostatné příloze č. 3 dokumentace EIA. Kapacita záměru uvedená v počtu vozidel za den není zákonnou náležitostí závazného stanoviska EIA, v případě dálnic

[1] Viz informace na internetových stránkách EU: https://ec.europa.eu/implementing-eu-law/search-infringement-decisions/?lang_code=en&langCode=EN&version=v1&typeOfSearch=byDecision&refId=INFR(2020)2061&page=1&size=10&order=desc&sortColumns=decisionDate

a silnic o 4 a více jízdních pruzích tyto údaje ani nejsou určující pro zařazení záměru dle přílohy č. 1 k zákonu. Popis záměru uvedený v rámci závazného stanoviska EIA považujeme za srozumitelný a pro následné využití závazného stanoviska EIA za dostatečný.

d) Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy v rámci bodu 80 odkazuje na článek II bodu 1. přechodných ustanovení zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb.: *„U stanovisek k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vydá příslušný úřad na základě oznámení o zahájení řízení zaslaného tomuto úřadu správním úřadem příslušným k vedení navazujícího řízení nebo na základě žádosti oznamovatele ještě před zahájením navazujícího řízení souhlasné závazné stanovisko poté, co ověří, že jejich obsah je v souladu s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU." K tomuto uvádí, že na str. 14 ověřovacího závazného stanoviska EIA je uvedeno, že MŽP „obdrželo dne 17. 9. 2018 žádost o vydání závazného stanoviska podle článku II bodu 1. přechodných ustanovení zákona č. 39/2015 Sb. k záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka", ke kterému bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí dne 21. 12. 2010 pod čj. 106072/ENV/10." Spolek namítá, že zde absentuje zásadní informace, kdo, k jakému správnímu řízení a pro jaký záměr ministerstvo o vydání stanoviska požádal.*

K tomu uvádím:

O vydání závazného stanoviska požádal (v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb.) oznamovatel, tj. Ředitelství silnic a dálnic ČR, který je identifikován na str. 3 závazného stanoviska EIA. Žádost o vydání závazného stanoviska byla podána z důvodu legislativních změn (zákon č. 39/2015 Sb.), přičemž tato žádost se netýkala žádného konkrétního navazujícího řízení, ale stanoviska EIA jako celku, což je postup v souladu se zákonem.

Na základě všeho výše uvedeného se námitkami odvolatelů podanými proti závaznému stanovisku EIA neztotožňuji.

3) Námitky ve vztahu k prvnímu prodloužení platnosti stanoviska EIA

a) V rámci bodu 222 Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy namítá, že termín podání žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA byl max. do 21. 12. 2015, nicméně z prodloužení platnosti stanoviska EIA vyplývá, že předložená žádost o prodloužení nebyla úplná (dne 21. 4. 2016 a dne 26. 3. 2017 byl podklad pro prodloužení stanoviska EIA doplněn).

K tomu uvádím:

Žádost oznamovatele záměru o prodloužení platnosti stanoviska EIA byla na ministerstvo doručena dne 21. 12. 2015, tedy ještě v době platnosti stanoviska EIA. Na základě požadavků ministerstva byla tato žádost dne 21. 4. 2016 doplněna, a to o podrobnější popis aktuálního stavu životního prostředí a jeho porovnání se stavem popsaným v dokumentaci EIA. Informace byly na základě žádosti ministerstva dále doplněny e-mailem dne 26. 3. 2017. Z uvedeného vyplývá, že povinnost vyplývající ze zákona, že „žádost o prodloužení platnosti stanoviska musí být podána před jejím uplynutím", byla splněna. Vyžádání si doplňujících informací nutných pro vyřízení žádosti představuje standardní postup, který příslušnému úřadu umožní řádné vyřízení žádosti. Nejedná se o námitku, která by zakládala nezákonnost vydaného prodloužení.

b) V rámci bodů 223 - 228 Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy nesouhlasí s výroky uvedenými v prvním prodloužení platnosti stanoviska EIA, které se týkají posouzení změn dotčeného území ve vztahu k výskytu zvláště chráněných druhů, intenzitám dopravy a ochraně ovzduší.

K tomu uvádím:

Odvolatel cituje výroky z prodloužení platnosti stanoviska EIA, se kterými nesouhlasí. Neuvádí však, v čem konkrétně je spatřována jejich nesprávnost nebo nezákonnost. Veškeré změny v území byly v rámci postupu vedoucímu k prvnímu prodloužení platnosti řádně vyhodnoceny a shledány jako nevýznamné.

Na základě výše uvedeného se s námitkami odvolatelů podanými proti druhému prodloužení platnosti stanovisku EIA neztotožňuji.

4) Námitky ve vztahu k druhému prodloužení platnosti stanoviska EIA

a) Námitky ve vztahu k druhému prodloužení platnosti stanoviska EIA jsou uvedeny v rámci bodů 37 - 42 a v rámci bodů 242 a 243 Spolku Zdravé bydlení Chrudichromy. Část námitek je totožná s námitkami, které byly uvedeny v podání 5 spolků a obcí, doručených na ministerstvo v únoru a březnu 2025, k zahájení přezkumného řízení ve věci vydaného druhého prodloužení platnosti stanoviska EIA (obec Skalička, obec Malhostovice, obec Všechovice, spolek Drásovská iniciativa, spolek Občané Malhostovic za Optimalizovanou D43).

K tomu uvádím:

V rámci námitek v bodě 37 (konkrétně pod označením 37a) je uveden požadavek Spolku Zdravé bydlení Chrudichromy na přezkum druhého prodloužení platnosti stanoviska EIA z roku 2025, včetně prověření všech podkladů a všech úkonů vedoucích k jeho prodloužení. Jedná se tedy o obecný požadavek na přezkum, není zde uvedeno, v čem konkrétně je spatřována nesprávnost nebo nezákonnost vydaného prodloužení platnosti stanoviska EIA. Ponechávám proto bez komentáře.

Odvolatel v rámci bodu 37 rovněž napadá tvrzení stavebního úřadu uvedené na str. 9 oznámení o zahájení územního řízení ke stavbě „I/73 Bořitov – Svitávka" ze dne 24. 4. 2024: „Žádost o další prodloužení platnosti stanoviska EIA byla u MŽP uplatněna v době jeho platnosti, avšak dosud o této žádosti nebylo MŽP rozhodnuto". Spolek toto tvrzení považuje za zcela nekonkrétní, a to proto, že není doprovázeno konkrétním č. j. dokládajícím žádost o prodloužení, ani č. j. dokládajícím reálně probíhající prodlužování.

Tato námitka se tedy netýká napadených stanovisek EIA, týká se dokumentu, kterým bylo oznámeno zahájení územního řízení. Pro doplnění: žádost o druhé prodloužení platnosti stanoviska EIA byla na ministerstvo podána dne 7. 12. 2020, vyřízena byla prodloužením platnosti stanoviska dne 4. 2. 2025 pod čj. MZP/2024/710/4920.

K obecným námitkám Spolku Zdravé bydlení Chrudichromy, které jsou uvedeny v aktuálním podání (odvolání) a které se týkají aplikace zákona č. 100/2001 Sb. a jeho přechodných ustanovení, souhrnně doplňuji následující. Stanovisko EIA bylo pod č.j. 106072/ENV/10 vydáno dne 21. 12.2010 s platností na 5 let, tj. do 21. 12. 2015, s tím, že platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném v době vydání stanoviska EIA. Platnost stanoviska EIA byla na základě žádosti předložené dne 21. 12. 2015 prodloužena o 5 let, tedy do 21. 12. 2020 (prodloužení platnosti stanoviska čj. 22153/ENV/17 ze dne 28. 4. 2017).

Žádost společnosti Ekopontis (jako zástupce oznamovatele na základě doložené plné moci) o opakované (druhé) prodloužení platnosti stanoviska EIA podle ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. byla ministerstvu doručena dne 7. 12. 2020 (tedy ještě v době platnosti stanoviska EIA). Součástí žádosti byl podklad s názvem „Dálnice D43 v úseku Kuřim – Svitávka; Podklad pro prodloužení platnosti stanoviska EIA" (Ekopontis, s.r.o., Ing. Pavel Obrdlík, říjen 2020). Tento podklad byl dne 18. 12. 2020 doplněn o vyjádření Krajského úřadu

Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí čj. JMK 168036/2020 ze dne 8. 12. 2020 a dne 21. 2. 2023 o „Botanický průzkum D43 Kuřim – Černá Hora" (Mgr. Michal Juříček, říjen 2020) a další aktuální informace k přípravě záměru.

Podle ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. se má za to, že platnost stanoviska EIA neuplyne, dokud není žádost o prodloužení jeho platnosti vyřízena. V době oznámení Krajského úřadu o zahájení navazujícího (územního) řízení tak bylo stanovisko EIA platné a plně využitelné.

Dne 1. 1. 2024 nabyl účinnosti zákon č. 465/2023 Sb., který v ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. obecně omezil počet možných prodloužení platnosti stanovisek EIA na jedno. Nicméně podle části páté čl. VIII bodu 1 zákona č. 465/2023 Sb. se toto omezení netýká stanovisek vydaných do 31. 12. 2023 (včetně) mj. k záměrům dálnic; platnost takových stanovisek EIA lze podle tohoto ustanovení i nadále prodlužovat (v případě splnění dalších požadavků ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb.) opakovaně. Předmětné stanovisko EIA uvedená kritéria naplňuje, a proto bylo možné v pořadí již druhé prodloužení platnosti vydat. Na základě předložené žádosti o druhé prodloužení byla platnost stanoviska EIA prodloužena pro variantu 1 (v celé délce) a pro variantu 2 (pouze v úseku od km 30,0). Platnost stanoviska EIA byla v souladu s ustanovením § 9a odst. 4 a 5 zákona č. 100/2001 Sb. a v souladu s částí pátou čl. VIII bodem 1 zákona č. 465/2023 Sb. (částečně) prodloužena do 21. prosince 2025.

K námitce uvedené pod bodem 38, podle které ministerstvo nemělo pro druhé prodloužení platnosti stanoviska dostatečné podklady, neboť zveřejněná část DÚR je datována o několik let později než byla žádost o druhé prodloužení stanoviska EIA podána (a ministerstvo tak nebylo informováno o změnách projektu), sděluji, že v rámci prodloužení platnosti stanoviska se příslušný úřad zabývá výhradně porovnáním aktuálního stavu jednotlivých složek životního prostředí v dotčeném území oproti stavu v době vydání stanoviska EIA a vyhodnocením případných změn těchto dvou stavů z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Změny záměru nejsou předmětem tohoto posuzování. Veškeré konkrétní změny záměru byly v daném případě ověřovány teprve v rámci navazujícího (územního) řízení vedenému k záměru postupem podle ustanovení § 9a odst. 6 a 7 zákona č. 100/2001 Sb. (tzv. institut „coherence stamp"), pro které již byla aktuální DÚR podkladem.

K námitce uvedené pod bodem 39 uvádím: Stanovisko EIA k záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka" bylo vydáno dne 21. 12. 2010 s platností na 5 let, tedy do 21. 12. 2015 s tím, že platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném v době vydání stanoviska EIA. Na základě žádosti doručené dne 21. 12. 2015 byla platnost stanoviska EIA dne 28. 4. 2017 prodloužena o 5 let, tedy do 21. 12. 2020 (prodloužení platnosti stanoviska čj. 22153/ENV/17 ze dne 28. 4. 2017). V pořadí druhá žádost o prodloužení platnosti stanoviska EIA byla doručena dne 7. 12. 2020. Podle ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. platnost stanoviska EIA neuplyne, dokud není žádost o prodloužení jeho platnosti vyřízena. V době oznámení Krajského úřadu o zahájení navazujícího (územního) řízení tak bylo stanovisko EIA platné a plně využitelné.

Dne 1. 1. 2024 nabyl účinnosti zákon č. 465/2023 Sb., který v ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. obecně omezil počet možných prodloužení platnosti stanovisek EIA na jedno. Podle části páté čl. VIII bodu 1 zákona č. 465/2023 Sb. se však toto omezení netýká stanovisek vydaných do 31. 12. 2023 (včetně) mj. k záměrům dálnic a silnic I. třídy a platnost takových stanovisek EIA lze podle tohoto ustanovení i nadále prodlužovat (v případě splnění dalších požadavků v ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb.) opakovaně. Předmětné stanovisko EIA uvedená kritéria naplňuje, a proto bylo možné v pořadí již druhé prodloužení platnosti vydat. Žádost o prodloužení platnosti stanoviska EIA byla vyřízena dne 4. 2. 2025 (platnost stanoviska EIA byla prodloužena do 21. 12. 2025).

K námitce uvedené pod bodem 40 uvádím: V rámci prodloužení platnosti stanovisek se posuzuje změna podmínek vyplývajících z platných právních předpisů oproti stavu v době vydání stanoviska EIA. Změny poznatků a metod posuzování jsou popsány v samostatné kapitole na str. 18 – 21 druhého prodloužení platnosti stanoviska EIA. Ministerstvo dospělo k závěru, že uvedené změny poznatků a metod posuzování nejsou takového charakteru, který by ovlivnil posuzování záměru a jeho výsledky.

Směrnice Komise (EU) 2015/996 ze dne 19. května 2015 stanovuje společné metody hodnocení hluku podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES. Tato směrnice nahrazuje přílohu II směrnice 2002/49/ES a stanovuje jednotnou výpočtovou metodiku CNOSSOS_EU pro vypracování strategických hlukových map. V roce 2019 byla směrnice 2002/49/ES upravena nařízením Evropského parlamentu 2019/1010, o sladění povinností podávání zpráv v oblasti právních předpisů souvisejících s politikou životního prostředí a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 a (EU) č. 995/2010, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES a 2010/63/EU, nařízení Rady (ES) č. 338/97 a (ES) č. 2173/2005 a směrnice Rady 86/278/EHS. V březnu 2020 byla vydána směrnice 2020/367, kterou se mění příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, pokud jde o stanovení metod hodnocení škodlivých účinků hluku ve venkovním prostředí. V roce 2021 došlo k úpravě směrnice 2015/996 novelou 2021/1226, kterou se pro účely přizpůsobení vědeckému a technickému pokroku mění příloha II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, pokud jde o společné metody hodnocení hluku. V listopadu 2021 bylo také vydáno prováděcí rozhodnutí komise 2021/1967, kterým se zřizuje povinné úložiště dat a mechanismus pro povinnou výměnu digitálních informací v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES.

Na tyto změny Evropské legislativy reagovala česká legislativa novelou vyhlášky č. 315/2018 Sb., o strategickém hlukovém mapování v roce 2022, která směrnici o stanovení společných metod hodnocení hluku implementovala. Vyhláška o hlukovém mapování stanovuje základní požadavky pro strategické hlukové mapování, tj. přípravu a tvorbu strategických hlukových map a akčních plánů a definuje jednotnou metodiku pro výpočet strategických hlukových map CNOSSOS_EU. Mapa má být podkladem pro strategické rozhodování a řízení hluku v území, a tedy prioritním výchozím podkladem pro zpracování akčních hlukových plánů.

Z výše uvedeného vyplývá, že změny metod vyplývající z nové směrnice, resp. změny v legislativě týkající se tvorby strategických hlukových map a metodiky pro výpočet těchto strategických map, nemají na řízení o prodloužení platnosti stanoviska EIA (stejně tak na vydání OZS k předmětnému záměru) vliv. V rámci dokumentace EIA bylo hlukové zatížení posuzováno jako plošné hlukové zatížení území (izofony). Aktualizovaná prognóza dopravy, která byla součástí žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA (2020), vykazovala na jednotlivých úsecích navrhované R43 oproti době zpracování dokumentace EIA nižší celkový počet vozidel za 24 hodin (a zároveň významný pokles vozidel v kategorii těžká vozidla). Oproti výsledkům modelových výpočtů z roku 2007 tak došlo k poklesu emisní hlučnosti dopravního proudu, a tedy i k poklesu hlukového zatížení v okolí posuzovaných úseků komunikace. Vzhledem k tomu, že změna prognózy intenzit dopravy v roce 2020 má charakter poklesu prognózovaných dat, dospělo MŽP k závěru, že výsledky týkající se akustického posouzení záměru prezentované v dokumentaci EIA z roku 2007 zůstávají v platnosti (údaje a závěry prezentované v dokumentaci EIA jsou na straně bezpečnosti výpočtu).

K námitce uvedené pod bodem 42, ve které je odkazováno na čl. 6.2 normy ČSN 73 6101 „Projektování silnic a dálnic", podle kterého se silnice a dálnice navrhují a posuzují na příslušnou výhledovou intenzitu dopravy uvažovanou pro 20. rok po uvedení silnice do provozu, sděluji, že požadavek na soulad stavby s rezortními předpisy Ministerstva dopravy je podle mého názoru

třeba uplatnit až v rámci dokumentace k navazujícímu řízení, nikoliv v rámci procesu EIA, kde byla silnice R43 posuzována jako celek. Dálnice a silnice jsou běžně prováděny po úsecích a tyto jednotlivé úseky mohou být užívány již po svém dokončení, a ne až po dokončení celku. Požadavek spolku na provedení dopravního modelování „minimálně pro časový horizont po zprovoznění I/73 jako celku, tj. pro dobu 20 let po zprovoznění dálnice D35", je nedůvodný. K tomuto dále uvádím, že pro potřeby porovnání intenzit dopravy v době zpracování dokumentace EIA s aktualizovanými hodnotami (v době prodlužování platnosti stanoviska EIA) byla použita aktualizovaná prognóza intenzit dopravy z roku 2020 (studie „Aktualizace intenzit dopravy", HBH projekt, spol. s r. o., Ing. Tomáš Plichta, 11/2020). Porovnání bylo provedeno pro výhledový rok 2035, který sloužil pro další výpočty provedené v rámci hlukové a rozptylové studie, které byly součástí dokumentace EIA. Hlavní rozdíl mezi hodnotami použitými v dokumentaci EIA z roku 2007 a aktualizovanými hodnotami z roku 2020 je především rok Celostátního sčítání dopravy (CSD), ke kterému jsou intenzity vztaženy – v dokumentaci EIA byly hodnoty vztaženy k CSD z roku 2005, aktualizované hodnoty jsou vztaženy k CSD z roku 2016. Na základě celkového porovnání intenzit dopravy dospělo MŽP k závěru, že celkové zatížení základních úseků stávající a výhledové sítě k roku 2035 se oproti dokumentaci EIA většinou významně neliší (blíže viz kapitola „Intenzity dopravy" na str. 11-12 druhého prodloužení platnosti stanoviska EIA). Aktualizovaná prognóza dopravy (2020) vykazuje na jednotlivých úsecích navrhované R43 nižší celkový počet vozidel za 24 hodin a zároveň pokles vozidel v kategorii těžká vozidla. Na základě této skutečnosti dospělo MŽP k závěru, že z hlediska stavu a ovlivnění intenzit dopravy nedošlo k významným změnám oproti stavu v době zpracování dokumentace EIA.

Na základě výše uvedeného se s námitkami odvolatelů podanými proti druhému prodloužení platnosti stanovisku EIA neztotožňuji.

V bodě 242 svého odvolání Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy také poukazuje na situaci, týkající se přímo i procesu vydání napadeného územního rozhodnutí, neboť

- *dne 4. 2. 2025 bylo v informačním systému EIA zveřejněno prodloužení stanoviska EIA pro záměr „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim - Svitávka" z roku 2010 a*
- *o den později, dne 5. 2. 2025, byl v informačním systému EIA zveřejněn závěr zjišťovacího řízení pro záměr „I/73 Troubsko/D1 – Kuřim – Bořitov".*

Oba tyto různě nazvané záměry odkazují z hlediska územní Kuřim – Bořitov na stejný ideový záměr. Stavební úřad byl také písemně informován, závažnost problému však zjevně podcenil. Vznikla tak právně nepřijatelná situace, kdy dokument ze dne 5. 2. 2025 je z hlediska požadavků na ochranu životního prostředí významně odlišný od dokumentu ze dne 4. 2. 2025. Má to veřejnost chápat tak, že ministerstvo o jeden den později samo popírá to, co vydalo o den dříve? Takový chaos a duplicita jsou jistě zcela v rozporu se základními zásadami činnosti státních orgánů stanovenými v ustanoveních §§ 2 – 8 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

K tomu uvádím:

S uvedenou námitkou odvolatele se nemohu v žádném případě ztotožnit. Prodloužení platnosti stanoviska EIA a proces EIA záměru „I/73 Troubsko/D1 – Kuřim – Bořitov" jsou procesně a věcně 2 odlišná řízení, která se vzájemně nevylučují. Nejedná se o duplicitní posuzování téhož záměru.

V rámci prodlužování platnosti stanoviska EIA ve smyslu ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. příslušný úřad ověřuje, zda od doby vydání stanoviska EIA (stanovisko EIA k záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka" čj. 106072/ENV/10 ze dne

21. 12. 2010) nedošlo k takovým změnám podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. Příslušný úřad při svém šetření vychází z popisu aktuálního stavu (ke dni podání žádosti o prodloužení) dotčeného území (bez záměru) a souhrnu změn dotčeného území oproti stavu v době vydání stanoviska EIA. V rámci řízení o prodloužení platnosti stanoviska se tedy ověřují pouze změny v dotčeném území, nikoliv změny samotného záměru.

Na základě žádosti oznamovatele o prodloužení platnosti stanoviska EIA ze dne 7. 12. 2020 a předložených podkladů dospělo ministerstvo v daném případě k závěru, že v zájmovém území nedošlo k natolik významným změnám, které by představovaly překážku pro prodloužení platnosti stanoviska EIA ze dne 21. 12. 2010. Platnost stanovisko EIA k záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka" tak byla prodloužena o dalších 5 let, tedy do 21. 12. 2025. Aktuálně je toto stanovisko EIA podkladem pro územní řízení o umístění stavby „I/73 Bořitov – Svitávka" (vydání územního rozhodnutí se předpokládá do konce června 2025). Případné konkrétní změny záměru jsou ověřovány v rámci navazujících řízení vedených k záměru postupem podle ustanovení § 9a odst. 6 a 7 zákona č (tzv. institut „coherence stamp"). Souhlasné verifikační stanovisko EIA pro potřeby územního řízení ke stavbě „I/73 Bořitov – Svitávka" vydalo ministerstvo dne 4. 10. 2024.

Vzhledem k tomu, že předchozí úsek I/73 Kuřim – Bořitov, který byl původně také pokryt stanoviskem EIA pro záměr „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka", doznal v rámci Technické studie významných úprav technického řešení, byl tento úsek zahrnut ze strany ŘSD do záměru „I/73 Troubsko/D1 – Kuřim – Bořitov" a předložen k novému posouzení dle zákona. Závěr zjišťovacího řízení k tomuto záměru vydalo ministerstvo dne 5. 2. 2025. Úsek I/73 Kuřim – Bořitov, u kterého došlo (oproti původnímu záměru, ke kterému bylo vydáno předmětné prodloužení platnosti stanoviska EIA) k významné změně technického řešení, tedy bude pokryt již novým stanoviskem EIA.

Skutečnost, že pro část záměru (úsek Kuřim – Bořitov) je aktuálně veden nový proces EIA, v rámci kterého dojde k novému posouzení vlivů stavby na životní prostředí, nepředstavuje změnu podmínek v dotčeném území ve smyslu § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., která by bránila v prodloužení platnosti stanoviska EIA záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka".

V bodě 243 svého odvolání Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy poukazuje na to, že je především nutné procesně i věcně přezkoumat prodloužení stanoviska EIA pro záměr Rychlostní silnice R 43 v úseku Kuřim – Svitávka z roku 2010. Prodloužení platnosti tohoto stanoviska EIA proběhlo v rozporu s platnými právními předpisy. Odkaz ve výroku prodloužení ze dne 4. 2. 2025 na část pátou čl. VIII bodu 1 zákona č. 465/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 465/2023 Sb.") je nepřiléhavý, neboť řízení o prodloužení bylo vedeno na základě podání žadatele doručeného na MŽP o více než 4 roky dříve, tj. dne 7. 12. 2020. Jak je ostatně doloženo níže, ke dni nabytí účinnosti zákona č. 465/2023 Sb. již nebylo stanovisko EIA platné, takže prodlužování nemohlo probíhat podle tohoto zákona."

K tomu uvádím:

Stanovisko EIA k záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka" bylo vydáno dne 21. 12. 2010 s platností na 5 let, tedy do 21. 12. 2015 s tím, že platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona č, 100/2001 Sb., ve znění účinném v době vydání stanoviska EIA. Na základě žádosti doručené dne 21. 12. 2015 byla platnost stanoviska EIA dne 28. 4. 2017 prodloužena o 5 let, tedy do 21. 12. 2020

(prodloužení platnosti stanoviska čj. 22153/ENV/17 ze dne 28. 4. 2017). V pořadí druhá žádost o prodloužení platnosti stanoviska EIA byla doručena dne 7. 12. 2020. Podle ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. platnost stanoviska EIA neuplyne, dokud není žádost o prodloužení jeho platnosti vyřízena.

Dne 1. 1. 2024 nabyl účinnosti zákon č. 465/2023 Sb., který v ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. obecně omezil počet možných prodloužení platnosti stanovisek EIA na jedno. Podle části páté čl. VIII bodu 1 zákona č. 465/2023 Sb. se však toto omezení netýká stanovisek vydaných do 31. 12. 2023 (včetně) mj. k záměrům dálnic a silnic I. třídy a platnost takových stanovisek EIA lze podle tohoto ustanovení i nadále prodlužovat (v případě splnění dalších požadavků § 9a odst. 4 zákona č, 100/2001 Sb.) opakovaně. Předmětné stanovisko EIA uvedená kritéria naplňuje, a proto bylo možné v pořadí již druhé prodloužení platnosti vydat. Žádost o prodloužení platnosti stanoviska EIA byla vyřízena dne 5. 2. 2025 (platnost stanoviska EIA byla prodloužena do 21. 12. 2025).

V bodě 243 odvolání Spolku Zdravé bydlení Chrudichromy je dále uvedeno následující:

„Ani prodloužení stanoviska EIA z roku 2010 provedené ke dni 28. 4. 2017 nebylo provedeno v souladu právními předpisy, neboť již v období před tímto datem probíhala řada jednání, kdy byla Česká republika ze strany Evropské komise a Soudního dvora EU opakovaně upozorněna, že Česká republika nedostatečně transponovala závaznou evropskou legislativu. Tedy všechna stanoviska EIA vydaná za této právní situace nebyla vydána podle závazné evropské legislativy, a tedy nemohla být bez dalšího prodlužována. Náprava právní vady dopadající na každé jednotlivé stanovisko musela tak být napřed zjednána, a pak by teprve bývalo mohlo dojít k prodloužení stanoviska. Toto pro stanovisko EIA z roku 2010 nenastalo a prodloužení stanoviska bez nápravy úkonem MŽP ze dne 28. 4. 2017 tak bylo nicotným aktem.

Ostatně nezávazné stanovisko EIA z roku 2010 nemohl být prodlouženo ani proto, že bylo platné pouze do roku 2015 a v době jeho platnosti nebylo uvedeno do stavu souladného se závaznou evropskou legislativou. To, že těsně před koncem platnosti předmětného stanoviska v roce 2015 žadatel požádal o jeho prodloužení, na věci nic nemění, neboť požadavek na prodloužení stanoviska EIA, které bylo vydáno podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále také jen „ZOPK"), se stal obsoletním. Řízení o prodloužení zahájené požadavkem z roku 2015 nemohlo dále probíhat, neb nejprve by bývalo nutné stanovisko z roku 2010 nahradit novým, a to závazným, stanoviskem EIA, a to by pak mohlo být prodlužováno. Jinými slovy, žadatel nepožádal včasně o provedení nápravy a náhrady nezávazného stanoviska vydaného v rozporu s právem EU za stanovisko závazné, a tedy nezávazné stanovisko nemohlo být nikdy prodlouženo.

Pro úplnost se dodává, že provedení konverze nezávazného stanoviska za závazné, a to úkonem ministerstva ze dne 20. 5. 2019, č.j. MZP/2018/710/3226, bylo z výše uvedeného důvodu též nicotným aktem".

K tomu uvádím:

Stanovisko EIA k záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka" bylo vydáno pod č. j. 106072/ENV/10 dne 21. 12. 2010 s platností na 5 let, tj. do 21. 12. 2015 s tím, že platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném v době vydání stanoviska EIA. Platnost stanoviska EIA byla na základě žádosti předložené dne 21. 12. 2015 prodloužena o 5 let, tedy do 21. 12. 2020 (prodloužení platnosti stanoviska čj. 22153/ENV/17 ze dne 28. 4. 2017).

Dne 1. 4. 2015 nabyl účinnosti zákon č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon

o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 39/2015 Sb."). Dle čl. II bodu 1 zákona č. 39/2015 Sb. je nutné ke každému stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí, které bylo vydáno přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 39/2015 Sb., vydat závazné stanovisko, před jehož vydáním příslušný úřad ověří, zda obsah stanoviska EIA je v souladu s požadavky právních přepisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU. Tzv. ověřující závazné stanovisko EIA (OZS) bylo k předmětnému záměru vydáno dne 20. 5. 2019 pod čj. ZP/2018/710/3226.

Dle metodického výkladu čl. II bodu 1 (přechodných ustanovení) zákona č. 39/2015 Sb. č.j. 55035/ENV/16, ze dne 18. 8. 2016 musí příslušný úřad ověřit, zda je stanovisko EIA platné, ještě před vydáním závazného stanoviska k ověření souladu (tedy ne naopak, jak je uvedeno v obdržených podáních). Neplatné stanovisko EIA nelze jako podklad pro vydání závazného stanoviska k ověření souladu využít. Akt prodloužení platnosti stanoviska EIA tedy musí vydání OZS jednoznačně předcházet (využitelnost OZS je pak de facto závislá na platnosti stanoviska EIA). Zároveň je třeba upozornit na skutečnost, že akt vydání OZS nebyl ze zákona navázán na konkrétní časovou lhůtu, ale na konkrétní úkon (tj. na doručení žádosti oznamovatele nebo na doručení oznámení o zahájení navazujícího řízení). Vzhledem k tomu, že žádné navazující řízení k záměru tehdy neprobíhalo, bylo OZS vydáno na základě žádosti oznamovatele. Časové podání žádosti o vydání OZS zákon nijak nelimitoval. S uvedenou námitkou se proto nelze ztotožnit.

V bodě 243 svého odvolání Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy dále namítá:

„Akt prodloužení stanoviska EIA ze dne 4. 2. 2025, č.j. MZP/2024/710/4920, je v každém případě v rozporu s právními předpisy, neb je v rozporu s ustanovením § 9a odst. 4 ZOPK, které stanoví, že platnost stanoviska může být prodloužena, „pokud nedošlo ke změnám podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí.

Je nepochybné, že v území mezi Kuřimí a Svitávkou, tedy k situaci taxativně uvedené v zákoně, která znemožňuje stanovisko EIA prodloužit. Významné změny v území od roku 2010 jsou doloženy změnami územně plánovacích dokumentací pro všechny tyto obce a provedenou novou výstavbou v dotčeném území. Jedná se tedy o dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. O tomto nebylo řádně uváženo, což je důvodem pro to, aby ministr životního prostředí procesem přezkumu vydaného stanoviska ze dne 4. 2. 2025 předmětné stanovisko zrušil".

K tomu uvádím:

Součástí žádosti ze dne 7. 12. 2020 o prodloužení platnosti stanoviska EIA je dokument s názvem „Dálnice D43 v úseku Kuřim – Svitávka; Podklad pro prodloužení platnosti stanoviska EIA" (Ekopontis, s.r.o., říjen 2020) zpracovaný autorizovanou osobou podle ustanovení § 19 zákona č. 100/2001 Sb. Ing. Pavlem Obrdlíkem a kolektivem autorů (dále jen „podklad"). Podklad obsahuje popis aktuálního stavu jednotlivých složek životního prostředí v dotčeném území včetně změn oproti stavu v době vydání stanoviska EIA a jejich vyhodnocení z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Text vychází z původního znění dokumentace EIA z roku 2007 (zejména z kapitoly C), který byl aktualizován dle aktuálního stavu území v době podání žádosti o prodloužení. V rámci každé kapitoly je obsaženo stručné shrnutí zjištěných změn, u kterých je vyhodnocena jejich významnost, dále dostatečnost stávajících podmínek stanoviska EIA vzhledem ke zjištěným změnám včetně vyhodnocení případné potřeby nového hodnocení záměru dle zákona. Podklad rovněž obsahuje popis změn poznatků a metod posuzování oproti provedenému procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí.

Ministerstvo se při posouzení opakované žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA zabývalo výhradně změnami podmínek v dotčeném území a změnami poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. Případné konkrétní změny záměru jsou ověřovány teprve v rámci navazujících řízení vedených k záměru (tzv. institut „coherence stamp") postupem podle § 9a odst. 6 a 7 zákona.

Změny v dotčeném území oproti době zpracování dokumentace EIA z roku 2007 byly v rámci prodloužení platnosti stanoviska EIA popsány a vyhodnoceny ve vztahu k jednotlivým složkám životního prostředí (obyvatelstvo, ovzduší a klima, hluk, intenzity dopravy, podzemní a povrchové vody, půda, horninové prostředí a přírodní zdroje, fauna, flora, ekosystémy, územní systém ekologické stability (ÚSES), významné krajinné prvky (VKP), zvláště chráněná území (ZCHÚ), Natura 2000, krajina a krajinný ráz, hmotný majetek a kulturní památky včetně architektonických a archeologických aspektů). Nová výstavba v dotčeném území byla v rámci prodloužení platnosti stanoviska EIA zohledněna a posouzena (viz kapitola „Obyvatelstvo", str. 6-7). MŽP dospělo k závěru, že nová výstavba v území nepředstavuje takovou změnu záměru, která by mohla (jednotlivě nebo v kumulaci všech popsaných změn) generovat nové dosud neposouzené vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Ministerstvo zároveň konstatovalo, že vlivy záměru charakterizované v rámci dokumentace EIA zůstávají ve vztahu k obyvatelstvu nadále v platnosti a jsou plně použitelné i pro prognózu aktualizovanou k době podání žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA.

V bodě 243 svého odvolání Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy dále namítá:

„Další nepřehlédnutelnou změnou je vydání 1. Aktualizace Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále také „AZÚR JMK"), které v roce 2020 stanovily podmínky z hlediska životního prostředí pro koridor předmětné komunikace. Akt prodlužování stanoviska EIA ze dne 4. 2. 2025 tyto závazné podmínky nejen nerespektoval, ale tato významná změna vzniklá nabytím účinnosti AZÚR JMK znamená, že již není možné vycházet z Dokumentace EIA a Posudku EIA z doby před cca 15 lety, neb oba tyto dokumenty se touto novou situací staly obsoletními.

Bylo zjevně chybou ministerstva, že toto nerespektovalo, což je důvodem pro to, aby ministr životního prostředí procesem přezkumu vydaného stanoviska ze dne 4. 2. 2025 předmětné stanovisko zrušil".

K tomu uvádím:

V rámci prodloužení platnosti stanoviska se příslušný úřad zabývá výhradně porovnáním aktuálního stavu jednotlivých složek životního prostředí v dotčeném území oproti stavu v době vydání stanoviska EIA a vyhodnocením případných změn těchto dvou stavů z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Změny v územně plánovací dokumentaci nejsou předmětem tohoto posuzování.

Účelem posuzování vlivů podle zákona je objektivní posouzení předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví, nikoliv vydání rozhodnutí o povolení záměru. Rozhodnutí o povolení záměru jsou vydávána až na základě příslušných navazujících řízení k povolení záměru, v rámci kterých bude kromě jiných hledisek posuzován i soulad s příslušnou územně plánovací dokumentací.

Soulad nebo nesoulad záměru s územně plánovací dokumentací, nebo skutečnost, zda rámec pro budoucí povolení záměru obsahuje nějaká koncepce, která již byla nebo nebyla posouzena v procesu SEA, jsou tedy pro možnost provedení procesu EIA (včetně aktu prodlužování platnosti stanoviska EIA) irelevantní faktory, neboť nemají žádný vliv na velikost vlivů záměru, ani na možnost tyto vlivy v procesu EIA zjistit a posoudit. Případný nesoulad záměru s územně

plánovací dokumentací proto nijak nebrání tomu, aby k záměru mohl být proveden proces EIA, příp. byla prodloužena platnost stanoviska EIA.

V bodě 243 svého odvolání Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy dále namítá:

„Je také nepochybné, že došlo ke změnám metod posuzování, což je dalším z taxativně v ZOPK vyjmenovaných důvodů znemožňujících prodlužování stanoviska EIA. Tato vada dopadá jak na závazné stanovisko EIA vydané dne 4. 2. 2025, tak na závazné stanovisko k ověření souladu vydané dne 20. 5. 2019. K významným změnám metod posuzování, a to (a nejen) z hlediska hlučnosti dopravy totiž v každém případě došlo uplynutím transpoziční doby pro transpozici Směrnice komise (EU) 2015/996 ze dne 19. května 2015 o stanovení společných metod hodnocení hluku podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES. Tyto nově stanovené společné metody hodnocení, a to i bez ohledu na povinnou transpozici této závazné a přímo vykonatelné směrnice Evropské komise, vstoupily v platnost ke dni 31. 12. 2018. Z předmětné závazné směrnice je prima vista zjevné, že metody posuzování zahrnují jiné parametry, než tomu bylo před nabytím účinnosti této směrnice, a tedy že posuzování s využitím těchto metod vede k popisu doposud neposouzených významných vlivů na životní prostředí. Ostatně na tuto skutečnost reagovalo i ŘSD změnou metod posuzování v rezortu Ministerstva dopravy. Jak je vidět z nesprávně vydaného stanoviska EIA ze dne 4. 2. 2025, a ostatně i nesprávně vydaného stanoviska ze dne 20. 5. 2019, rezort MŽP na tuto novou situaci nereagoval. MŽP mělo společně s Ministerstvem zdravotnictví garantovat, že procesy EIA a SEA v garanci MŽP a procesy hodnocení vlivů na veřejné zdraví (tzv. HIA jako součásti EIA a SEA) v garanci MZdrav budou plně respektovat závaznou evropskou legislativu. Je nepochybné, že povinnost aplikace těchto metod založila skutečnost, že došlo ke změnám metod posuzování, tedy k naplnění zákonného důvodu pro nemožnost jak vydání časově návazného stanoviska z roku 2019, tak stanoviska z roku 2025.

Bylo zjevně chybou ministerstva, že toto nerespektovalo, což je důvodem pro to, aby i v procesu odvolání proti nyní vydanému územnímu rozhodnutí byla věc posouzena. Odvolatel se domnívá, že vydané stanovisko ze dne 4. 2. 2025 má být zrušeno, a aby za právně neaplikovatelné bylo označeno i výše odkazované stanovisko ze dne 20. 5. 2019".

K tomu uvádím:

V rámci prodloužení platnosti stanovisek se posuzuje změna podmínek vyplývajících z platných právních předpisů oproti stavu v době vydání stanoviska EIA. Změny poznatků a metod posuzování jsou popsány v samostatné kapitole na str. 18 – 21 prodloužení platnosti stanoviska EIA. MŽP dospělo k závěru, že uvedené změny poznatků a metod posuzování nejsou takového charakteru, který by ovlivnil posuzování záměru a jeho výsledky.

Směrnice Komise (EU) 2015/996 ze dne 19. května 2015 stanovuje společné metody hodnocení hluku podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES. Tato směrnice nahrazuje přílohu II směrnice 2002/49/ES a stanovuje jednotnou výpočtovou metodiku CNOSSOS_EU pro vypracování strategických hlukových map. V roce 2019 byla směrnice 2002/49/ES upravena nařízením Evropského parlamentu 2019/1010, o sladění povinností podávání zpráv v oblasti právních předpisů souvisejících s politikou životního prostředí a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 a (EU) č. 995/2010, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES a 2010/63/EU, nařízení Rady (ES) č. 338/97 a (ES) č. 2173/2005 a směrnice Rady 86/278/EHS. V březnu 2020 byla vydána směrnice 2020/367, kterou se mění příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, pokud jde o stanovení metod hodnocení škodlivých účinků hluku ve venkovním prostředí. V roce 2021 došlo k úpravě směrnice 2015/996 novelou 2021/1226, kterou se pro

účely přizpůsobení vědeckému a technickému pokroku mění příloha II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, pokud jde o společné metody hodnocení hluku. V listopadu 2021 bylo také vydáno prováděcí rozhodnutí komise 2021/1967, kterým se zřizuje povinné úložiště dat a mechanismus pro povinnou výměnu digitálních informací v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES.

Na tyto změny Evropské legislativy reagovala česká legislativa novelou vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 315/2018 Sb., o strategickém hlukovém mapování v roce 2022, která směrnici o stanovení společných metod hodnocení hluku implementovala. Vyhláška o hlukovém mapování stanovuje základní požadavky pro strategické hlukové mapování, tj. přípravu a tvorbu strategických hlukových map a akčních plánů a definuje jednotnou metodiku pro výpočet strategických hlukových map CNOSSOS_EU. Mapa má být podkladem pro strategické rozhodování a řízení hluku v území, a tedy prioritním výchozím podkladem pro zpracování akčních hlukových plánů.

Z výše uvedeného vyplývá, že změny metod vyplývající z nové směrnice, resp. změny v legislativě týkající se tvorby strategických hlukových map a metodiky pro výpočet těchto strategických map, nemají na řízení o prodloužení platnosti stanoviska EIA (stejně tak na vydání OZS k předmětnému záměru) vliv. V rámci dokumentace EIA bylo hlukové zatížení posuzováno jako plošné hlukové zatížení území (izofony). Aktualizovaná prognóza dopravy, která byla součástí žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA (2020) vykazovala na jednotlivých úsecích navrhované R43 oproti době zpracování dokumentace EIA nižší celkový počet vozidel za 24 hodin (a zároveň významný pokles vozidel v kategorii těžká vozidla). Oproti výsledkům modelových výpočtů z roku 2007 tak došlo k poklesu emisní hlučnosti dopravního proudu, a tedy i k poklesu hlukového zatížení v okolí posuzovaných úseků komunikace. Vzhledem k tomu, že změna prognózy intenzit dopravy v roce 2020 má charakter poklesu prognózovaných dat, dospělo MŽP k závěru, že výsledky týkající se akustického posouzení záměru prezentované v dokumentaci EIA z roku 2007 zůstávají v platnosti (údaje a závěry prezentované v dokumentaci EIA jsou na straně bezpečnosti výpočtu).

V bodě 243 svého odvolání Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy dále namítá:

„Zásadním současně je, že ani jedno z vydaných závazných stanovisek neobsahuje popis umisťované stavby, tedy popis objektu, pro který se stanovisko vydává. Zákres čáry v mapce není popisem stavby. Takovýto popis záměru by jistě byl nedostatečný i pro strategické hodnocení vlivů na životní prostředí (dále také jen „SEA"). Je tedy i zcela nedostatečný pro hodnocení EIA. Ostatně je skutečností, že doposud není znám schválený projekt stavby, pro který by bylo možno vést územní řízení (viz protiprávně vedené územní řízení pro stavbu předmětné komunikace v úseku Bořitov – Svitávka) nebo případné navazující řízení o povolení stavby v úseku Kuřim – Bořitov".

K tomu uvádím:

V závazném stanovisku EIA z 20. května 2019 i v rámci prodloužení platnosti stanoviska EIA ze dne 4. 2. 2025 je záměr standardně charakterizován v rámci kapitoly „Kapacita (rozsah) záměru". Stanovisko EIA je vydáno k záměru, který je podrobně charakterizován v příslušných kapitolách dokumentace EIA.

Skutečnost, kdy dosud není znám schválený projekt stavby, není pro provedení procesu EIA překážkou. Zákon nikde nestanovuje, že podkladem pro oznámení záměru či dokumentaci EIA musí být podrobná projektová dokumentace (např. na úrovni té, která je předkládána v navazujících povolovacích řízeních). Podkladem pro oznámení záměru či dokumentaci EIA bývá

standardně technická studie záměru, z níž jsou patrné podstatné charakteristiky záměru tak, aby bylo možné hodnotit vliv na životní prostředí. Zda jsou podklady popisující umístění a technické řešení záměru dostatečné, hodnotí v prvé řadě zpracovatel oznámení či dokumentace EIA a poté i zpracovatel posudku. Ministerstvo jako příslušný úřad je povinno posoudit, zda oznámení či dokumentace splňuje náležitosti stanovené v příloze č. 3, resp. 4 zákona. Pokud je splňuje, je povinno oznámení či dokumentaci zveřejnit.

Proces EIA je hodnocením záměru ex ante, tedy předběžné hodnocení na základě dostupných informací o záměru, zda je realizace záměru z hlediska vlivů na životní prostředí možná, popř. za jakých podmínek. Tyto podmínky jsou pak formulovány v závazném stanovisku EIA a musí se promítnout do projektové dokumentace záměru. Nelze tedy požadovat, aby již pro zpracování dokumentace EIA byla vyhotovena kompletní projektová dokumentace typu DUR či DUSP, když tato se zpravidla dopracovává a upřesňuje právě na základě podmínek stanoviska EIA (a teprve poté, zda je záměr vyhodnocen z hlediska vlivů na životní prostředí vyhodnocen jako akceptovatelný).

5) Námitky ve vztahu k verifikačnímu stanovisku EIA

a) *Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu v rámci svého podání a jeho upřesnění (upřesnění č. 1 bod 2.) požadují zrušení verifikačního stanoviska EIA, neboť se domnívají, že každá změna projektu oproti procesu EIA znamená, že nově změněné SO či dokonce nově umísťované SO nelze zahrnovat do řízení dle zákona č. 100/2001 Sb., neboť tyto SO neprošly procesem EIA. Tento názor odvolatel dokládá na příkladu dálnice D1106 s tím, že pokud u záměru „I/73 Bořitov – Svitávka" došlo ke změně SO či jsou předloženy nové SO, tak tyto SO nelze zahrnovat do navazujícího řízení dle zákona č. 100/2001 Sb., ale měly být umístěné jen v řízení podle stavebního zákona. V této souvislosti se dále domnívá, že celkem 14 SO z celkových 145 umísťovaných SO neprošlo procesem EIA, neboť u nich došlo ke změnám, a proto neměly být součástí předmětného řízení o umístění záměru "I/73 Bořitov – Svitávka".*

K tomu uvádím:

Verifikační stanovisko EIA bylo vydáno podle ustanovení § 9a odst. 7 zákona č. 100/2001 Sb. jako podklad pro navazující řízení o umístění stavby „I/73 Bořitov – Svitávka" vedené Krajským úřadem Jihomoravského kraje, odborem krajského stavebního úřadu (oznámení o zahájení řízení čj. JMK 62017/2024 ze dne 24. 4. 2024). Vzhledem k tomu, že tento úsek komunikace byl součástí záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka" posouzeném v procesu EIA, bylo územní řízení ke stavbě „I/73 Bořitov – Svitávka" vedeno jako navazující řízení ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb.

V rámci verifikačního stanoviska EIA se ministerstvo zabývalo zejména otázkou, zda by aktuální změny záměru „I/73 Bořitov – Svitávka" oproti řešení posouzenému v procesu EIA mohly znamenat významné ovlivnění životního prostředí a veřejného zdraví, a tedy zda je nutno uvedené změny záměru podrobit postupu podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb. ve vazbě na ustanovení § 9a odst. 7 zákona č. 100/2001 Sb. či nikoli. Veškeré změny SO, případně i nově vzniklé SO, které nebyly součástí původně posuzovaného záměru, byly v rámci verifikačního stanoviska popsány a vyhodnoceny (z hlediska jejich významnosti). Popis změn projektu a jejich vyhodnocení, zda by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví je podrobně uveden v kapitole „Souhrnná charakteristika změn záměru a jejich předpokládaných vlivů na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti" na str. 9 – 19 verifikačního stanoviska EIA.

Názor odvolatele, že každá změna záměru oproti procesu EIA znamená, že nově změněné SO či nově umísťované SO nelze zahrnovat do navazujícího řízení dle zákona č. 100/2001 Sb., protože

neprošly procesem EIA, je zcela mylný. Tzv. verifikační stanovisko je vydáváno právě z důvodu ověření změn, ke kterým došlo v průběhu navazující přípravy záměru (od doby zpracování dokumentace EIA). Ze samotné podstaty institutu verifikačního stanoviska se tedy změny záměru dokonce předpokládají (pouze musí být dodržena podmínka, že změna záměru nebude taková, která by mohla mít významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví). Zároveň je zřejmé, že dokumentace EIA (která je zpracovávaná jako podklad pro navazující řízení a její náležitosti jsou stanoveny zákonem) není a ani nemůže být zpracována v takových podrobnostech jako dokumentace k územnímu řízení.

Argumentace uvedená v odvolání Dětí Země (upřesnění č. 1 bod 2), kdy odvolatelé spatřují analogii v řízení o změně umístění a o změně povolení SO 101 a SO 261 týkající se stavby „D11, stavba 1106 Hradec Králové – Smiřice", kdy tyto nové SO nebyly součástí navazujícího povolujícího řízení, není na místě. Změna stavby D11 spočívající v doplnění další protihlukové stěny (SO 261) a s tím související úpravou hlavní trasy (SO 101) byla povolována v rámci řízení o změně stavby před dokončením, neboť stavba „D11, stavba 1106 Hradec Králové – Smiřice" byla již umístěna rozhodnutím a byla povolena rozhodnutím čj. 265/2018-910-IPK/19 ze dne 22. 6. 2018, které nabylo právní moci dne 7. 9. 2018. V době vedení řízení o změně stavby před dokončením byla již stavba 1106 Hradec Králové – Smiřice v režimu předčasného užívání. Jednalo se tedy o změnu povoleného záměru, v takovém případě se nejedná o navazující řízení ve smyslu zákona.

Z hlediska zákona uvádíme, že řízení o změně stavby před jejím dokončením není uvedeno v taxativním výčtu navazujících řízení v ustanovení § 3 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb. (pod body 1 – 9). Ve vazbě na ustanovení § 3 písm. g) bodu 10 zákona č. 100/2001 Sb. dále sděluji, že s ohledem na skutečnost, že z pohledu zákona se jedná o řízení o změně již povoleného záměru (k řešeným stavebním objektům nebude dle písemného sdělení Dopravního a energetického stavebního úřadu ze dne 13. 5. 2024 vedeno žádné další řízení podle bodů 1 – 9 § 3 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb.), nejedná se proto o navazující řízení ve smyslu ustanovení § 3 písm. g) bodu 10 zákona č. 100/2001 Sb.

b) *Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy v rámci bodu 82 uvádí, že z probíhajícího řízení je zřejmé, že žadatel o územní rozhodnutí ke dni podání žádosti o územní rozhodnutí nepožádal o tzv. verifikační stanovisko, tj. že nebylo postupováno podle ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb. („Nejdříve 90 dnů před podáním žádosti o zahájení navazujícího řízení, nejpozději však v den podání žádosti o zahájení navazujícího řízení, předloží oznamovatel příslušnému úřadu, který vydal stanovisko, dokumentaci pro příslušné navazující řízení včetně úplného popisu případných změn oproti záměru, ke kterému bylo vydáno stanovisko, a včetně vyhodnocení plnění podmínek stanoviska v dokumentaci pro příslušné navazující řízení, a to v rozsahu části, etapy nebo varianty záměru, která je předmětem navazujícího řízení."). Toto dle jejich názoru dokládá i dokument odboru územního plánování a stavebního řádu Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 24. 2. 2023, čj. JMK 31110/2023, nadepsaný „Výzva k odstranění nedostatků a k doplnění žádosti o vydání rozhodnutí o umístění stavby".*

K tomu uvádím:

Verifikační závazné stanovisko EIA bylo vydáno na základě žádosti společnosti PK OSSENDORF s.r.o. o vydání závazného stanoviska k ověření změn záměru „I/73 Bořitov – Svitávka" ve smyslu ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb. ve vztahu ke stanovisku EIA, která byla ministerstvu doručena dne 27. 1. 2023 (zastoupení oznamovatele záměru doloženo plnou mocí). Navazující řízení bylo dle oznámení o zahájení územního řízení čj. JMK 62017/2024 ze dne 24. 4. 2024, vydaného Krajským úřadem Jihomoravského kraje, zahájeno podáním žádosti dne

25. 1. 2023. Požadavek uvedený v ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb. tak nebyl splněn. Toto pochybení nicméně ministerstvo vyhodnotilo jako formální nedostatek žádosti, neboť bylo zřejmé, že časová prodleva mezi zahájením navazujícího řízení a předložení žádosti ministerstvu neovlivnila aktuálnost předložených informací (podkladů) a závěrů, která je pro postup podle ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb. zásadní. Ministerstvo tedy v rámci verifikačního stanoviska EIA dospělo k závěru, že nedodržení max. lhůty pro předložení žádosti o verifikační stanovisko EIA na ministerstvo v tomto případě nepředstavuje zásadní nedostatek žádosti, který by bránil vydání předmětného verifikačního stanoviska EIA. Doplňuji, že tématem nedodržení lhůty podle ustanovení § 9a odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb. se rozkladová komise ministra zabývala již v rámci vyřizování žádosti o potvrzení nebo změnu závazného stanoviska k ověření změn záměru „D11 1108 Jaroměř – Trutnov", s tím, že postup ministerstva při vypořádání nedodržení dané lhůty označila za zákonný. Tehdejší ministr životního prostředí ve svém závazném stanovisku čj. MZP/2022/430/357 ze dne 14. 12. 2022 potvrdil, že jde o pochybení formální, které nemůže nijak negativně, kvalitativně a věcně ovlivnit účel, pro který je závazné stanovisko ke změnám záměru vydáváno.

c) *V rámci bodu 83 Spolek Zdravé bydlení Chrudichromy poukazuje na údajnou systémovou vadu a nedůslednost postupu ministerstva při vydávání verifikačních stanovisek. Uvádí, že je prakticky nemožné, aby záměr „I/73 Bořitov – Svitávka" byl prokazatelně identický s posuzováním záměru z doby před 15 lety. Dokumentace EIA z roku 2007, ke které bylo vydáno stanovisko EIA proto dle názoru odvolatele ve srovnání s nyní projednávanou DÚR pro „I/73 Bořitov – Svitávka" neobstojí.*

K tomu uvádím:

Stanovisko EIA ze dne 21. 12. 2010 vydané k záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka" bylo vydáno podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb. a bylo výsledkem procesu posuzování vlivů na životní prostředí. Předmětem posuzovaného záměru byla novostavba čtyřpruhové silnice o délce cca 22 km v šířkovém uspořádání v kategorii R 25,5/100. Záměr byl v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí oznamovatelem předložen ve 3 aktivních variantách lišících se vedením trasy dálnice.

Verifikační závazné stanovisko EIA čj. MZP/2024/710/2726 ze dne 4. 10. 2024 bylo vydáno jako podklad pro navazující řízení o umístění stavby „I/73 Bořitov – Svitávka". Předmětem řízení byla stavba čtyřpruhové komunikace I/73 kategorie S 26,0 v úseku začínajícím za zárodkem budoucí MÚK Lysice v km vedení trasy 33,7 a končícím v MÚK Svitávka v km 41,0. Vzhledem k tomu, že tento úsek komunikace byl součástí záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka" posouzeném v procesu EIA, bylo územní řízení ke stavbě „I/73 Bořitov – Svitávka" vedeno jako navazující řízení ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb.

Názor odvolatele, že oba záměry musí být prokazatelně identické, je tedy z logiky věci mylný. Tzv. verifikační stanovisko je vydáváno z důvodu ověření změn mezi dokumentací EIA a dokumentací pro navazující řízení (v tomto případě DÚR). Ze samotné podstaty institutu verifikačního stanoviska se změny záměru dokonce předpokládají. Musí být však dodržena podmínka, že změna záměru nebude taková, která by mohla mít významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Posouzení tohoto je právě věcí MŽP, resp. závazných stanovisek k ověření změn záměru (verifikačních stanovisek EIA). Je zřejmé, že v různých fázích přípravy záměru nelze hovořit o identičnosti (dokumentace předložená pro vydání stanoviska EIA není a ani nemůže být zpracována v takových podrobnostech jako dokumentace k územnímu řízení). Současně je přípustné a v souladu se zákonem, že navazující řízení není vedeno pro celý záměr posouzený v procesu EIA, ale pouze pro jeho etapu dílčí etapu, jako je to v tomto případě.

d) *Spolek Zdravé bydlení Chrudichromyv rámci bodů 84, 121, 123 uvádí, že vyhodnocení posuzování vlivů záměru na životní prostředí je nutno provést pro jednoznačně doloženou DÚR. Tedy, že každá revize DÚR, jak jsou zmíněny ve veřejné vyhlášce („DÚR"; s datem 06/2022; revize 03. 05. 2023, 27. 09. 2023, 02. 10. 2023), musí adekvátně vyvolat i revizi procesu EIA. Pokládá za nutné, aby stanoviska dotčených orgánů a také verifikační stanovisko EIA byly vydávány pouze a výlučně k jednoznačně identifikované dokumentaci.*

K tomu uvádím:

Podkladem pro verifikační stanovisko EIA byla dokumentace pro vydání územního rozhodnutí, která je v rámci verifikačního stanoviska EIA identifikována jako „I/73 Bořitov – Svitávka" (PK OSSENDORF s.r.o., 06/2022). Tato DÚR byla na MŽP předložena společně s žádostí o vydání verifikačního stanoviska EIA dne 27. 1. 2023. Součástí žádosti byl dále úplný popis změn záměru předloženého v DÚR oproti záměru, ke kterému bylo vydáno stanovisko EIA. Dle příslušného stavebního úřadu jsou součástí DÚR tři revize s tím, že revize jsou věcně marginální a týkají se pouze některých zpráv nebo výkresů, nikoliv dokumentace jako celku. Případné revize DÚR po 27. 1. 2023 by bylo třeba v rámci verifikačního stanoviska reflektovat pouze v takovém případě, kdy by provedené revize představovaly změnu záměru oproti záměru posouzenému v procesu EIA. Revize procesu EIA je zákonem předpokládána pouze v případě, že jsou v rámci verifikačního stanoviska identifikovány změny, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Takové změny jsou pak předmětem zjišťovacího řízení podle § 4 odst. 1 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb. Takové změny však identifikovány nebyly.

Na základě všeho výše uvedeného se s námitkami odvolatelů podanými proti verifikačnímu stanovisku EIA neztotožňuji.

Na základě shora provedeného vypořádání všech námitek uplatněných odvolateli, které směřují proti stanovisku EIA, závaznému stanovisku EIA, prvnímu a druhému prodloužení platnosti stanoviska EIA a verifikačnímu stanovisku EIA , jsem dospěl k závěru, že tyto námitky odvolatelů přísluší z výše uvedených důvodů zamítnout jako nedůvodné. Jelikož na základě podaných námitek odvolatelů nebyly shledány žádné důvody pro změnu předmětných stanovisek podle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu, přísluší tato stanoviska potvrdit podle citovaného ustanovení správního řádu.

Při řešení dané problematiky jsem vzal v úvahu i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.6.2024, č.j. 7 As 236/2023, ve kterém Nejvyšší správní soud mimo jiné dospěl k závěru, že prodloužení platnosti závazného stanoviska EIA je závazným stanoviskem ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu.

Dále považuji za vhodné upozornit na to, že stanovisko EIA a verifikační stanovisko EIA již byly předmětem podnětu k provedení přezkumného řízení podle ustanovení § 149 odst. 8 správního řádu, a to na základě podnětu spolku Občané Malhostovic za Optimalizovanou D43, z.s., se sídlem 66603 Malhostovice č.p. 152, IČO 14395673, ze dne 16. 5. 2025. Podnět byl po předchozím projednání v rozkladové komisi přípisem státní tajemnice č.j. MZP/2025/290/1000, ze dne 20. 11. 2025, odložen jako nedůvodný.

Předmětem dalších podnětů k provedení přezkumného řízení podle ustanovení § 149 odst. 8 správního řádu bylo také druhé prodloužení platnosti stanoviska EIA, a to na základě podnětů celkem 5 obcí a spolků z února a března 2025. Konkrétně se jednalo o:

1) Podnět obce **Skalička**, se sídlem Skalička 23, 666 23 Tišnov, IČO 00365432, ze dne 20.2.2025. Podnět byl po předchozím projednání v rozkladové komisi přípisem státní tajemnice č.j. MZP/2025/290/595 ze dne 15. 7. 2025 odložen jako nedůvodný.
2) Podnět obce **Všechovice**, se sídlem Všechovice 32, 666 03 Tišnov, IČO 00366072, ze dne 27.2.2025. Podnět byl po předchozím projednání v rozkladové komisi přípisem státní tajemnice č.j. MZP/2025/290/597 ze dne 16.7.2025 odložen jako nedůvodný.
3) Podnět obce **Malhostovice**, se sídlem Malhostovice 75, 666 03 Tišnov 3, IČO 00282057, ze dne 27.2.2025. Podnět byl po předchozím projednání v rozkladové komisi přípisem státní tajemnice č.j. MZP/2025/290/600 ze dne 16. 7. 2025 odložen jako nedůvodný.
4) Podnět spolku **Drásovská iniciativa z.s.**, se sídlem Vinohradská 196, 664 24 Drásov, IČO 02835029, ze dne 2.3.2025. Podnět byl po předchozím projednání v rozkladové komisi přípisem státní tajemnice č.j. MZP/2025/290/603 ze dne 16. 7. 2025 odložen jako nedůvodný.
5) Podnět spolku **Občané Malhostovic za Optimalizovanou D43, z.s.**, se sídlem 66603 Malhostovice č.p. 152, IČO 14395673. ze dne 30. 3. 2025. Podnět byl po předchozím projednání v rozkladové komisi dopisem státní tajemnice č.j. MZP/2025/290/604 ze dne 16. 7. 2025 odložen jako nedůvodný.

Ze všech výše uvedených důvodů jsem proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto závazného stanoviska.

Ministerstvo životního prostředí
-4-

Mgr. Igor Červený
ministr životního prostředí

Rozdělovník

Toto závazné stanovisko obdrží:

1. Ministersto dopravy
odbor infrastruktury
k č.j. MD-57750/2025-910/6
Nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12
110 15 Praha 1
ISDS: n75aau3

2. MŽP, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence (910)
Vnitřní poštou